

Hooveris Nori Didinti Mokesčius

Reikalauja Ateivių Suvaržymo

Lietuvos Prezidentu Išrinktas Antanas Smetona

HOOVERIS NORI DIDINTI MOKESČIUS.

Washington, D. C. — Savo įžanginėje kalboje kongresui, prez. Hooveris palietė daug svarbių reikalų. Jis reikalauja, kad būtų pakelta mokesčiai ant daugelio gyvenimui reikalingų dalykų, padidinti įeigų takas ir pageidauja, kad būtų prisilaikoma didžiausios ekonomijos. Duoda sumanymus gelbėti ukininkams, su bankrutavusiems bankams, nejudamai nuosavybei. Pataria, kad finansinės įstaigos remtų ūkį, pramonę, geležinkelius. Sumano steigti viešųjų darbų biurą, leisti federalinei įstaigai komisiškai sutarpti valstybini elektros jėgą ir t. t. Taipgi p. prezidentas pareiškė, kad jis priešingas tiesioginei ar netiesioginei iš valstybės šelpti bedarbius, naujam veteranų bonų įstatymui, abelnei miltų tarifo revizijai. Jis stoją už varžymą ateivių. Apie hibiciją p. Hooveris nieko nesakė. Apie kitus svarbius dalykus pasižadėjo vėliau pranešti.

REIKALAUJA ATEIVIŲ SUVARŽYMO.

Washington, D. C. — Jungtinių Valstijų Darbo sekretorius p. Doak patiekė prez. Hooveriui savo metinį raportą, kuriame reikalauja griežto ateivių ir ateivių suvaržymo. Tame raporte reikalauja, kad ateivis, norėdamas gauti pilietybę, turėtų gerai mokėti anglų kalbą, ko pirmiau nebūvo reikalaujama. Taip gi p. Doak reikalauja, kad kongresas praleistų įstatymą, sulig kuriuo laike naturalizacijos būtų imama naujų piliečių pirštų nuospaudai ir kad valdžia pasilaikytų teisę pilietis bėgy penkį metų nusikaltų. Tik po penkių metų naturalizuotas pilietis paliktų tikru piliečiu.

LIETUVOS PREZIDENTU IŠRINKTAS SMETONA.

Washington, D. C. (Lietuvos Pasiuntinybės pranešimas). — Gruodžio mėn. 11 d. gauta iš Lietuvos tokia telegrama: „Kaunas, gruodžio 11 d. Šiandien 11 valandą ypatingieji tautos atstovai vienu balsu išrinko Valstybės Prezidentu Smetoną. Prezidentas 14 valandą padarys priesaiką. Elta.“

T. S. NUSILENKĖ PRIEŠ JAPONIJĄ.

Paryžius, gruodžio 13. — Čia Tautų Sąjungos Taryba tulą laiką posėdyje, dėdama pastangas sutaisyti Japoniją su Kinija dėl Mandžurijos konflikto. Nors gal buvo ir gerų norų tikslu atsiekti, bet nepavyko. Po visokių Japonijai gaudinimų ir rezoliucijų, galop pasiūsta dar viena rezoliucija, kuria padaryta tam tikri reikalavimai, idant Mandžurijos reikalą baigti ir kad Japoniją su Kinija sutaukius. Šią rezoliuciją priėmė japonų

ir kitų atstovai. Sulig rezoliucijos Tautų Sąjunga skiria penkis atstovus: amerikoną, anglą, francuzą, italą ir vokiečių, kurie po Kalėdų išstie padėti Mandžurijoj ir Japonijai su Kinija sutaukius. Iki to laiko gi japonai su kiniais padaro paliaubas. Ir po šios, paskutinės, rezoliucijos Japonija prie tų reikalavimų atsakė prisitaikyti ir ji veiks taip, kaip jai patinka. Dabar, žinomas dalykas, Kinija palikta vien Japonijos malonei: Tautų Sąjunga jai negali pagelbėti, nes Japonija yra galinga ir Tautų Sąjungos nebijo. Vadinasi, Tautų Sąjungos susmuko, nes pralaimėjo ginčus su Japonija. Neatsiekus savo tikslo, posėdis baigtas.

NAUJI SUSIRĖMIMAI MANDŽURIJOJE.

Mukdenas, gruodžio 13. — Trylika mylių nuo čia, prie upės Liao, tarpe kinų ir japonų kareivių įvyko susirėmimas. Mušį laimėjo japonai. Keletas japonų ir keliolika kinų užmušta. Japonai užėmė miestelį Lanchihpu. Kinai, apsisėdami pozicijas, bėga betvarkėje. Kinų karinė vadovybė mano, kad japonai rengiasi prie naujo puolimo ir bene pradės tikrą žygiuotę link Chinchow miesto. Iš Tokio pranešama, kad naują japonų kabinetą sudarė opozicijos partijos vadas T. Inukai. Sakoma, kad vos spėjus kabinetą susirinkti posėdžiui — militaristų partija paduos sumanymą į Mandžuriją pasiūsti dar daugiau kareivių. Iš to išrodo, kad japonai rengiasi prie naujų žygių ir iš Mandžurijos krautystis visai nemano.

DIDELĖS AUDROS EUROPOJE.

Londonas, gruodžio 13. — Praeitose savaitės pabaigoje trijose Europos jūrose siautė didelė vėjo ir sniego audra. Daug nuostolių padaryta laivynystei. Italų laivas „Tegeo“ nuskendo prie Sardinijos pakraščio, nusinešdamas 40 gyvybių; šimtas žmonių nuo to laivo išgelbėta. Didelė audra siautė Afrikos pakraščiuose. Nuskandinta keletas laivų ir keletas sužalota. Dvylika žmonių žuvo. Šiaurės Juroje, netoli Norvegijos, nuskendo laivas „Venus“. Žuvo kapitonas ir 16 įgulos žmonių. Viso praėjusią savaitę siautuosioje audroje nuskendo trys didesni laivai, keletas mažesnių ir žuvo 60 žmonių.

VOKIETIJA NORI ATSAIKYTI REPARACIJĄ.

Berlynas. — Kalbėdamas Vokietijos kancleris, Bruening, pareiškė, kad Vokietija, norėdama atsikratyti ekonomiškojo krizio, turi atsikratyti reparacijų. Anot jo, Vokietija negali tuo pačiu sykiu mokėti tarptautiškas skolas ir reparacijas.

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ PORTUGALIJOS VALDŽIĄ.

Evora, Portugalija, gruodžio 13. — Čia surengta bankietas pagerbimui prez. Carmona valdžios. Nepakenčiamos valdžios, kaip diktatoriškos, žmonės surengė demonstraciją. Įsikišus policijai — paleista keletas bombų ir šūvių. Tarpe riaušinių ir policijos kova ėjo apie porą valandų. Pagaliau išsautka kariuomenė ir paskelbta karotovis. Vienas žmogus užmušta, dešimtis sužeista ir šešios dešimtys suareštuota.

ISPANIJOS PREZIDENTU IŠRINKTAS ZAMORA.

Madridas, gruodžio 12. — Užvakar Ispanijos prezidentu išrinktas ir vakar prisiekinčias Zamora. Po priesaikos p. Zamora iškilmingai nulydėtas į buvusio karaliaus rūmus, kur bus prezidento rezidencija. Prisiekdintą pirmąjį prezidentą sveikino visų šalių atstovai-diplomatai. Sutvarkius svarbesnius-bėgancius reikalus, p. Zamora mano atvykti į Jungtines Valstijas paviešėti.

LENKIJA PRALAIMĖJO DANCIGO BYLĄ.

Haga, gruodžio 12. — Lenkija Dancigo uoste manė elgtis kaip namie ir buvo pasirūšusi savo karlaivius statyti. Dancigo miestas reikalą padavė į Tautų Sąjungą, kuri tai išspėsti atidavė tarptautiniam Hagos teismui. Po apsvartymo, teismas nusprendė, kad Dancigo miestas ir uostas nepriklauso Lenkijai ir lenkai ten negali turėti jokių teisių.

STATO DIDELĮ PAMINKLĄ LENINUL.

Moskva, gruodžio 13. — Balandžio 1 d., 1932 m., Leniną grada bus pradėta statyti 370 pėdų aukščio žalvarinį paminklą, kuris bus panašus Amerikos Laisvės Stovyklai. Kadangi Leninas buvo bolševizmo vadovas, tai ir šis paminklas bus pastatytas pajūry, kaip laivų švyturys. Paminklas kainuos arti \$1,250,000.

NORI SUMAŽINTI SKOLAS ANGLIJAI.

Washington, D. C., gruodžio 12. — Anglija Jungtinėms Valstijoms skolinga apie 4 bilionus dolerių. Kadangi pastaruoju laiku Anglijoje galioja finansinis krizis, tai Jungtinių Valstijų prez. p. Hooveris nusistatęs padigiai gelbėti ir tas skolas sumažinti perpus. Tokią pagalbą Hooveris Anglijai numato butina, nes Amerika su Anglija veda didelę prekybą.

REZIGNAVO KINIJOS PREZIDENTAS.

Shanghai, gruodžio 15. — Atlaikęs konferenciją Nanking'e, rezignavo Kinijos prezidentas Chiang Kai-shek. Rezignacijos priežastis — nepajėgumas Tautų Sąjungos privesti Japoniją aplėsti Mandžuriją. Nauju laikinu Kinijos prezidentu bus Lin Sen.

GANDHI PAPOS NEMATĖ.

Roma, gruodžio 13. — Čia buvdamas Indijos tautininkų vadovas Mahatma Gandhi dėjo pastangas pasimatyti su papa Pijum XII, bet papa jo, net dviejų atvejais, neprisileido. Papa jo neprisileido todėl, kad indus vadas prideramai neapsitaisė.

PANAIKINO REGISTRACIJOS ĮSTATYMĄ.

Detroit, Mich. — Savu laiku Michigan valstijos abiejį legislatus rumai priėmė ir valstijos gubernatorių pasiūlytą įstatymą, sulig kuriuo buvo verčiami registruotis šioje valstijoje gyvenant ne Amerikos piliečiai. Šis reikalas, galop, atsidūrė Federaliame Tribunole ir trys teisėjai: E. O'Brien, A. C. Denison ir Ch. Simmons atrado ir nuosprendį išnešė, kad Michigan valstijos įstatymas yra neteisėtas.

Iš Lietuvos

(Spaudos biuro „Talkos“ žinios)

Pagirys, Ukmergės apskr. Lapkričio 9 d. įvyko gausingas apylinkės ukininkų susirinkimas dabarties gyvenamojo laiko svarbesniems klausimams apsvartyti. Iš praneštųjų kalbų paaiškėjo, kad ukininkams sunkumas daugiausia bus palietęs ukininkų luomą. Susirinkimas priėmė rezoliuciją pasiuntę vyriausybei. Rezoliucijoje prašoma kovoti su sindikatais, bendrai su lupikavimu ir aprėžti per didelius duonkepių ir mėsinių peltis; sumažinti augštesniems valdininkams algas, atidėti skolų mokėjimą, sumokant tik nuosimčius; nederliaus metu duotą paskolą reikalaujanti dabarties javų kaina; skubos kasai sunkumas daugiausia bus palietęs ukininkų luomą. Susirinkimas priėmė rezoliuciją pasiuntę vyriausybei. Rezoliucijoje prašoma kovoti su sindikatais, bendrai su lupikavimu ir aprėžti per didelius duonkepių ir mėsinių peltis; sumažinti augštesniems valdininkams algas, atidėti skolų mokėjimą, sumokant tik nuosimčius; nederliaus metu duotą paskolą reikalaujanti dabarties javų kaina; skubos kasai sunkumas daugiausia bus palietęs ukininkų luomą. Susirinkimas priėmė rezoliuciją pasiuntę vyriausybei. Rezoliucijoje prašoma kovoti su sindikatais, bendrai su lupikavimu ir aprėžti per didelius duonkepių ir mėsinių peltis; sumažinti augštesniems valdininkams algas, atidėti skolų mokėjimą, sumokant tik nuosimčius; nederliaus metu duotą paskolą reikalaujanti dabarties javų kaina; skubos kasai sunkumas daugiausia bus palietęs ukininkų luomą.

Šešuočiai, Ukmergės apskr. Kaž kokią nenaudėliui užnūžo rankas nuo pastatyto nepriklausomybės 10 m. sukakties atminti paminklo nuplėsti paminklinę lentą su parašu. Be lentos paminklas — tik vienas iš kitur atsilankiusiems daro blogą įspūdį. Reiktų šią netvarką pataisyti.

Mikytai, Šakių apskr. Lapkričio 17 d. įsteigti žemės ūkio kursai. Klausytojų yra per 20.

Šaukėnai, Šiaulių apskr. Lapkr. 9 d. įsteigta žemės ūkio mokykla. Mokslas truks penkis mėnesius. Mokyklai vadovauja apskr. mokyklų dėsio įvairius ūkio šakų specialistai. Klausytojų daug yra įsirašę.

Veiveriai, Mariampolės apskr. Lapkr. 16 d. pradžios mokykloje atidarytas Dr. J. Basanavičiaus vardo liaudies universitetas. Prie universiteto veiks ir suaugusiems kursai. Mokys vidurinėsios ir pradžios mokyklos mokytojai. Klausytojų įsirašę per 20.

Telšiai, Turgų dienomis labai daug priveža kiaulių. Jos čia labai pigios, ypač paršėliai, kurių už „šuns“ pinigą gali nusipirkti. Ištrūkus vieno ukininko paršėliui turgui, jis jo nėjo ir ieškoti, numojęs ranka pasakė, esą „Smala jo, namie daug jų turiu.“

Prienai, Mariampolės apskr. „Žiburio“ gimnazija turį 10 ha žemės su puikiu vaisinių medžių medelynu. Gimnazijos 3 ir 4 klasėse dėstomas sodininkystės mokslas. Teorija einama klasėse, o praktika sode. Besimokydami moksleiviai višus darbus nudirba sode.

RUSIJOJE NUTEISTA 77 ŽMONĖS.

Moskva, gruodžio 14. — Čia ėjo teismas 86 žmonių, kaltinamų už sistematišką slėpimą sovietiškos duonos. 77 kaltinamųjų rasti kaltais, kaip baisūs Sovietijos prieši. Dešimtis to burio vadų gavo po 10 metų kalėjimo, kiti — po mažiau.

STUDENTAI REIKALAUJA KARO.

Daugely Kinijos universitetų susireikavo studentai. Jie reikalauja savo valdžios, kad ji paskelbtų Japonijai karą.

LYDAVĖNAI, RASEINIŲ APSKR.

Miestelyje atsirado blogos valios žmonių, kurie pasinaudodami policijos nebuvimu neleistinai „šposus“ krečia daužydami namų langus. Ne vienas nuo šių tamsių gaivalų yra gavęs akmeniu į kuprą. Šiomis dienomis buvo išdaudyti ir mokyklos langai. Reikalui ištikus, policija galima rasti tik už 11 kilom.

KRUOPIJAI, ŠIAULIŲ APSKR.

Kruopijai pieno perdirb. b-vė Gaizaičiuose yra įsteigusi pienų nugriebimo punktą. Per pirmuosius šių metų 9 mėnesius punktu buvo pristatyta 297,000 kg. pieno. Pigiom dabarties kainom skaitant po 15 ct. kg. išeina, kad pieno statytojai, apylinkės ukininkai yra gavę per 44,000 litų. Tai yra suma, kuri ukiško sunkumo metais gal ne vieną ir nuo paržytinių išgelbėjusi. Pieno statytojai yra vidutiniai ir smulkieji ukininkai.

PALEVENELĖ, PANEVŽIO APS.

Šešis metus veikusi pieninė taip savo veikimą išplėtė, kad sunku buvo jai patiekti pieną apdirbti. Niekio kito bendrovės nariams neliko daryti, kaip statyti garinę pieninę. Pieninei vieta parinkta graži prie vieškelio Kupiškis-Pandėlys. Pieninės statyba jau pradėta. Tikimasi, kad pavasarį jau pradės naujoji pieninė veikti.

Alizava, Biržų apskr. Šį rudens daug kas ukininkų įsitaikė motorines kulkas masiškai. Nors jų aptarnavimas su dėtingesnis ir kuras reikia pirkti, kuris nėra pigus, bet vis tik pigiau atsieina kulkas, kaip arkliai ar kitokia pusiau mechaniška mašina. Tokias mašinas įsitaikę ukininkai ne tik sau javus iškula, bet ir apylinkės ukininkams.

Joniškis, Šiaulių apskr. Tautininkų kaimo ukininkai yra geri alaus dirbėjai, moka jie tokio alaus padirbti, kurio išgėrus nepaprasta jėga atsi-randa. Netsebetina, kad ragavusieji pradėję boksuoti ir vienas kito pakaušius lyginti. Mažą burelį alaus paveiktų vis dar galima suvaldyti, bet su didesniu skaičium mažai juokai. Prisigėrę šito alaus gri-viakasijai ir sukėlė tokį koncertą, kad kai kurių aludarių net langai neišlaikė.

Alvitas, Vilkaviškio apskr. Šios vietos cukrinių runkelių auginčiai šių metų derlium la-bai patenkinti ir mano sekan-čiais metais jų daug daugiau augin-ti, tik prisibijo darbininkų trukumo.

Trys Lietuvos-Vokietijos Sutartys

Lapkričio 20 d. vokiečių užsienų reikalų ministerijoj buvo pasirašytos trys sutartys tarp Lietuvos ir Vokietijos: 1) del prekių ženklų ir protinių kurinių nuosavybės apsaugojimo, 2) sanitarinė sutartis, kuri apima žinių pasikeitimą apie užkrečiamas ligas ir sanitarinę Nemuno priežiūrą, 3) taip pat pasirašytas atitinkamas protokolas ir pasikeista Lietuvos Vokietijos sienų žemėlapiams ir braizniniais. Žemėlapiai ir braizniniai sudaro vadinamąjį Lietuvos-Vokietijos sienų atlasą.

Šis protokolas pasirašytas kaip priedas prie 1928 metais

sudarytos Lietuvos Vokietijos sienų sutarties.

Iš Lietuvos pusės sutartis pasirašė atstovas p. Sidzikauskas.

Taip pat prasidėjo derybos del socialinio draudimo sutarties ir del galutinio suregulavimo Lietuvos priklausomų fondų, vykdanč Versalio sutarties 312 straipsnį.

Derybose iš Lietuvos pusės, be p. Sidzikausko ir atstovybės patarėjo p. Dymšos, dalyvavo tam tikra delegacija, į kurią įeina Lietuvos Apdraudimo Įstaigos valdytojas p. Fetrauskas ir Klaipėdos Krašto Apdraudimo Įstaigos direktorius p. Mačys.

Versalio Sutartimi Patenkinti

1919 metais pasirašyta Paryžiuje Versalio sutartis dalinai išlygino daugelio tautų skriaudas, bet nemažai jų ir nuskriaudė, įstumdama į tautinių mažumų padėtį, kurį vietomis gyvena nepakenčiamose sąlygose. Todel nenuostabu, kad nuskriaustosios (padalintos) tautos nenustojia tvirtintis, kad Versalio sutartis reikėtų taisyti. Tačiau yra ir tokių, kurie toje sutartyje gavę, ko tik norėję, visomis ke-turimis tos sutarties laikosi, o dar kiti del šventos ramybės taip pat nenori kalbėti apie sutarties peržiūrėjimą. Prie šių paskesniųjų priklauso kai kurie amerikiečiai.

Pav., vienas žymesniųjų Amerikos laikraščių „New York Times“ neseniai įsidėjo straipsnį apie tautines mažumas, kuriame rašo, kad karui pasiba-

gus Europoje atsirado naujos arba buvo prapleštos šios 8 valstybės: Čekoslovakija, Estija, Suomija, Lietuva, Latvija, Lenkija, Jugoslavija ir Rumunija (šios dvi prapleštos). Šios valstybės kartu turi 85 milijonus gyventojų. Iš jų prieš karą buvo 75 mil. kaip tautinės mažumos (Austrijoje, Rusijoje ir Vokietijoje). Dabar gi, pagal tą laikraštį, minėtos valstybėse yra tik apie... 10 milijonų tautinių mažumų.

Palyginęs tokį tautinių mažumų skaičių sumažėjimą, laik raštis pastebi, kad dabar nesą jokio pamato skūstis Versalio Taikos neteisungumu.

Be abejo, šitaip gali galvoti tik tas, kam 10 milijonų gyventojų nepakenčiama padėtis, kurios jis pats nepatyręs, yra menkniekis.

Už 1,024,000 Litų Bekonų

Šiomis dienomis Anglų garlaivis „Baltanic“ iš Klaipėdos į Londoną išvežė 640 tonų bekonų. Tai didžiausia vienkartinė per vieną savaitę sudaryta išvežamų bekonų. Šiuos bekonus yra pagaminusios beveik po lygią dalį visos trys Lietuvos skerdyklos, būtent: Klaipėdos, Kauno ir Panevėžio.

Bekonų iš Lietuvos į Angliją pradėjo vežti 1928 metais. Per tuos metus išvežta 59 tonos, 1929 metais 283 tonos ir 1930 metais 3,740 tonų, o šiais metais, tik per vieną savaitę išvežta 640 tonų.

Paskutiniu laiku, Anglų rinkose už lietuviškus bekonus vidutiniai moka po 80 litų už anglišką centnerį (51 kg.). Tokia kaina apskaičius gaunasi 1,024,000 litų, kurie į Lietuvą įplaukė tik per vieną savaitę. Be to, tas pats garlaivis drauge į Londoną išvežė 78 tonas fanieros, 6 tonas sviesto ir 2 toni chromo odos batams. Be šių išvežamų bekonų dar siunčiama gyvos kiaulės į Vokietiją ir Franciją.

Vytauto Didžiojo Paminklas

Kaip žinome, šiuo metu Kaune statomas Vytautui Didžiajam didelis paminklas-muzėjas, kur bus sutalpinti visų Kauno muzėjų rinkiniai. Muzėjas statomas iš surinktų aukų. Statybos darbas jau įpusėtas: išvestos sienos ir apdengtos stogu. Dabar lieka pabaigti tik vidaus įtaisymas. Statybos darbai ruošinami Vytauto Didžiojo Komitetas, kuris šiuo metu stropiai ragina visuomenę, kad siųstų aukų, nuo kurių pareis ir greitesnis darbo pabaigimas.

Komiteto pranešimu, muzėjaus rumai busių vieni iš didžiausių visame Kaune. Rumai užimsią 3,580 kvadratinų metrų žemės. Ilgio turėsią 62 metrų, pločio 40 mt. Rumuose busių įtaisyta Vytauto Didžiojo koplytelė, didelė salė, auditorija, 31 salė eksponatams, 32 arkados ir 78 salės raštinės, laboratorijoms ir t. t. Tiesiai pereiti vieną kartą per visas sales teks padaryti daugiau nei pusę kilometro kelionės. Apžiūrėjant, kas bus išstatyta, reiks nukeliauti apie pusantro kilometro. Žodžiu, tai bus didelis Lietuvos kultūros paminklas, kuris parodys, ką Lietuva turėjo praeity ir ką turi dabartį.

TEVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t. t., naikina ir autoriams negrąžina, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

RINKIMŲ KOMEDIJA LIETUVOJE.

Pereitam „Tėvynės“ numerio tilpo Lietuvos Pasitūrinės Amerikai oficialus pranešimas, kuriame nusakoma, kad šiomis dienomis įvyko Lietuvos prezidento rinkimai. Jame smulkmeniškai nusakoma, kokia tvarka tie neva rinkimai pravedti.

Pripratusiems Amerikos lietuviams prie šio krašto pilna žodžio prasme demokratinės valstybinės santvarkos, ypatingai valdžios rinkimų atžvilgiu, išrodo daugiau nei keista, kuomet mūsų senosios tėvynės politikierių gudrybių sumetimais net iš prezidento rinkimų daroma tokia negudri komedija. Bereikalingai Lietuvos Pasitūrinės Amerikai Lietuvos prezidento rinkimus lygina su Amerikos Jungtinių Valstijų prezidento rinkimais. Čia nėra jokio palyginimo, nes tarpe šių rinkimų yra griežčiausias principialis skirtumas. Tai yra tik nevykęs pamėgdžiojimas rinkti prezidentą elektorių rinkimo principu.

Amerikos Jungtinių Valstijų prezidento elektoriai renka visi piliečiai visuotiniu, lygiu, tiesiu balsavimu, balsuodami tiesiog už kandidatą ir prezidento urėdą. O Lietuvoje prezidento elektorius renka, geriausiu atveju, valstijų, miestų ir apskričių tarybos ir net tie asmenys, kurie dalyvaudami tų tarybų posėdžiuose turi sprendžiamąjį balsą. Tiesu sprendžiamuoju balsu tarybose pašaliniai asmenys aišku yra valdžios atstovai. Pačios tarybos sudaromos irgi ne visų gyventojų balsavimu. Lietuvoje turi balsavimo teisę tik nuosavybių savininkai, pramonininkai ir valdininkai. Be to, vieną trečdį tarybų narių paskiria valdžia. Apskričių tarybų pirmininkais yra vidaus reikalų ministerio paskirti apskričių viršininkai. Vadinasi, Lietuvos prezidento elektorius pasirenka paties dabartinio prezidento vadovaujamos valdžios kietoji kontrolė laikomos savivaldybių tarybos ir prie jų priskirti su sprendžiamuoju balsu valdžios atstovai.

Leidžiant spaudon šiuos žodžius dar nežinomi Lietuvos prezidento rinkimų elektorių žygio daviniai. Bet jokios abejonės negali būti, kad Lietuvos prezidentu bus išrinktas dabartinis prezidentas p. Smetona. Kiekvienam yra aišku, kad šita rinkimų komedija Lietuvoje yra vaidinama tik tuo vienu tikslu, kad p. Smetonai ir jo švogeriui, p. Tubeliui, užtikrinus

Lietuvos valdonų sostą dar septyniems metams.

Tik su labai maža išimtimi, visi Amerikos lietuviai su dideliu pasigailėjimu žiūri į tokias negudrias rinkimų komedijas Lietuvoje. Pasigailėti reikia svarbiausiai dėlto, kad pačios Lietuvos gyvenimas veliamas į tokias grynai asmeninių ambicijų komplikacijas, kurios gali baigtis labai liudnomis išvadomis... Toliau, kultūringo pasaulio akyse Lietuvai nedaroma garbės tokių negudrių komedijų vaidinimu. Pagaliau, tokie atsitikimai mūsų senosios tėvynės nepažeis nę Amerikos lietuvių santykių su Lietuva.

Šis apgailėtinas įvykis Lietuvos valstybės santvarkoje dar didesnį apatijon stums Amerikos lietuvių sulig domėjimosi Lietuvos gyvenimu. Juo mažiau domėsis Amerikos lietuviai savo senąja tėvyne, juo daugiau nutols nuo savo tautos kamieno ir juo greičiau ištautės. Šiandieniniai Lietuvos valdonai savo ambicingais diktatoriškais žygiais tarsi sužiniauja, kad vykina Amerikos lietuvių gyvenime. Gaila, kad Lietuvai teko šitokios padėties susilaikyti.

CENTRALIZUOTO VEIKIMO REIKSMĖ.

Pereitame „Tėvynės“ num. nurodėme, kad SLA. konstitucija nustato centralizuoto organizacijos veikimo pagrindą ir tuo tikslu Seimai išrenka įvairiems darbams SLA. Pastoviasias Komisijas. Tiesa, kai kurios SLA. Komisijos turi tik aiškiai apibrėžtas Susivienijimo valdymosi reikalus technines pareigas ir jokio visuomeninio veikimo savo pareigų ribose pareikšti negali. Tačiau keturios S. L. A. Komisijos gali pareikšti labai platų ir organizacijai naudingą veikimą. Šiomis komisijomis yra: Apšvietos, Labdarybės, Sveikatos ir Jaunuolių Komisijos. Bent pripuolamai žvilgtelėjime ką šios komisijos gali nuveikti Susivienijime.

Apšvietos Komisija galėtų ir privalėtų atlikti visą tai, ką nurodo SLA. pamatinis tikslų 4 ir 5 paragrafai. Jos iniciatyva galima būtų praplėsti Susivienijimo kultūrinis ir socialis veikimas pilniausio žydėjimo plotme. Minėti du paragrafai įima visą Amerikos lietuvių tautinį, kultūrinį ir socialį veikimą ir baigiasi įsakymu įsteigti ir palaikyti atskirą fondą, iš kurio būtų teikiama pagalba SLA. narių vaikams augštesnį mokslą atsiiekti. Daug gražių kultūrinių ir naudingų darbų būtų galima įpinti į Apšvietos Komisijos veikimo programą.

Labdarybės Komisija turi plačiausią dirvą veikimui labdarybės srityje. Net ir šios komisijos pareigos nurodoma, kad ji privalo surasti teisėtus budus ir priemonės didinimui labdarybės fondo. Šios komisijos pareiga rūpintis ne tik skyrimu pašalpų iš Našių ir Našlių Fondo atsišaukusiems SLA. nelaimingiems nariams, bet ji privalėtų rūpintis suš-

pimu narių ir jų šeimų nelaimėn patekusių. Tą nurodo SLA. pagrindinių tikslų 3 paragrafo subparagrafas e). Pavyzdžiui, šandie galiojančio nedarbo metu išstos SLA. narių šeimos, patekusios į bedarbių eiles, didžiausią skurdą kenčia. Didės neišlaimės žmogui negali būti, kaip prieš jo paties norą patekimas su visa šeima į bado ir skurdo nasrus. SLA. Labdarybės Komisija galėtų labai gražų ir naudingą darbą atlikti organizuodama SLA. kuopose ir apskričiuose bedarbių šelpimui komitetus. Tokis centralizuotas SLA. kuopose darbas būtų daugeliui S. L. A. narių bedarbių ir jų šeimų skurdą ir kentėjimus sumažinęs, būtų jiems brangią pagalbą suteikęs.

Sveikatos Komisija galėtų ir privalėtų, ar atskirai, ar sutartinai su Apšvietos Komisija, vykinti SLA. kuopose ir apskričiuose naudingų ir reikalingų sveikatos saugojimo klausimais paskaitų skaitymą ir pamokų teikimą. Šį darbą planingai ir su didele organizacijai ir jos nariams nauda tegali vykdyti tik Sveikatos Komisija, kuri susideda iš patyrusių gydytojų.

Jaunuolių Komisija galėtų ir privalėtų pareikšti planingą ir centralizuotą veikimą jaunimo tarpe. Iš šios komisijos turėtų išeiti iniciatyva visokiam jaunimo veikimui SLA. kuopose ir apskričiuose. Jaunuolių Komisija turi plačiausią dirvą savo veikimui Susivienijimo ribose.

Centralizuoto veikimo svarbiausia reikšmė yra ta, kad netik paduodama planinga iniciatyva veikimui įvairiose srityse, bet kartu suteikiama bent tokia pagalba, kad kuopos ir apskričiai be sunkenybių gautų tinkamus kalbėtojus, prelektorius, instruktorius ir kitus veikimo vadus. Kad medžiaginės pagalbos kuopų ir apskričių veikimui komisijų iniciatyva ir negalėtų suteikti, bet daug reikšia iš vieno centro paeinant nuolatinius paraginimus, patarimai, nurodymai ir t. t. kaimo planingas ir nuolatinis garsinimas.

Kad SLA. Pastoviosios Komisijos ir jų atskiri nariai šito nežinotų ir nesuvaldžius, tai negalima pasakyti. Beabejones SLA. Pastovijų Komisijų gerbiamieji nariai žino geriau, negu kas kitas, kodėl komisijoms negalima pareikšti Susivienijime tokio veikimo, kokis būtų galima ir reikėtų pareikšti. Mat komisijų veikimui medžiaginių ir techninių išgalių neturinti ir pačių komisijų narių būtų galima įpinti į Apšvietos Komisijos veikimo programą.

Todel reikėtų rimtai pagalvoti visiems, kurie sutinka, kad SLA. augimo pamatinis akstintojas yra visuomeninis kultūrinis ir socialis veikimas, ir pareikšti tinkamą budų sudary-

mui medžiaginių ir techninių išgalių SLA. Pastovijų Komisijų veikimui praplėsti. Iš savo pusės apie tai pakalbėsime sekamu kartu.

KONGRESUI SUSIRINKUS.

Gruodžio 7 d. susirinko Amerikos Jungtinių Valstijų kongresas. Išskiriant keletą papildomųjų rinkimųose išrinktų atstovų, užpildymui pasilikusių tuščių vietų, šio iš eilės 72-o kongreso Atstovų Butas yra išrinktas 13 mėnesių atgal. Einant Jungtinių Valstijų konstitucija išrinktas kongresas susirenka už 13 mėnesių po rinkimų. Anksčiau kongreso sesija gali sušaukti tik prezidentas, bet tokia sesija skaitosi nepaprasta ir ją kongresas privalo baigti pirmą gruodžio mėnesio, kad galėtų formaliai pradėti savo reguliarią sesiją.

Tačiau prezidentas Hooveris nematė reikalo nepaprastą kongreso sesiją šaukti. Jis beveik visą kongreso pagalbą kraštą valdyti. Įdomus apsisprendimas, kad šio kongreso Atstovų Butas patvirtė pradžioje pateko demokratų kontrolė ir Atstovų Buto pirmininku išrinktas demokratas. Vadinasi, prezidentas Hooveris negalės kontroliuoti Atstovų Buto.

Kaip paprastai prezidentas Hooveris perskaitė kongreso savo pranešimą, nušviesdamas esamą kraštą ir tarptautinę padėtį ir pasiūlydamas kongresui tulus nurodymus kas reikėtų padaryti krašto gerovei. Prezidentas Hooveris savo pranešime džiaugiasi, kad šiandieninė biznio depresija yra tik pereinamasis dalykas ir iš jos išeisime su padidintomis jėgomis ir išgalėmis. Esą mums nereikia daugiau pinigų ar darbų vykdymui kapilo. Kraštas esąs turtingesnis aktualiais turtais, naujai surastais turty šaltiniais ir produktivėmis išgalėmis, negu bent kuomet pirmiau buvo. Tas pilniausia tiesa, nes tik dėlto šiandien ir turime nedarbą, kad per daug visko turime.

Nors prezidentas Hooveris tikrina, kad nedarbo padėtis sutikta reikiama akcija daugeliu atžvilgiu, tačiau tokiam jo pareiškimui niekas netikės. Juo labiau tokiu savo pareiškimui p. Hooveris ironiškai juokiasi iš tų milijonų bedarbių, kurie šalios žiemos nasruose baisiausiai skurdą kenčia, neturėdami nei pastogės, jau nekalbant apie jų badavimą ir kitus patiriamus gyvenimo trūkumus. Bepigu p. Hooveriui griežtai priešintis ir teikimui bedarbiams bent kuriu būdu pašalpų federalės valdžios pagalba. Mat p. Hooveris nedarbo net jaučia ir netur menkiausio supratimo koki baisų skurdą milijonai bedarbių ir jų šeimų kenčia.

Be vargu galima tikėtis ko nors geresnio ir iš susirinkusio kongreso. Ir jame sėdi visukuo gyvenime apirpinti ir sotų politikieriai, kuriems nedarbo prielėgtų žmonių vargai yra svetimi.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Ši skyrių veda Dr. J. JONIKAITIS, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antrašu.

PROHIBICJA.

Rašo Dr. J. Jonikaitis.

Su viršum dešimtis metų jau spėjo pralinktį nuo įvedimo Suvienijotose Valstijose įstatų, varžančių ir draudžiančių vartojimą svaiginančių gėrimų. Visą tą nevykusią įstatų masiniją yra priimta vadinti prohibicija. Gi konstitucijos įstatymas, reguliuojantis prohibiciją, yra žinomas kaip 18-tasis amendmentas.

Reikia tikėti, kad prohibicijos iniciatoriai (sugalvotojai) turėjo omeny geresnį norą ir tikslus pasitarnauti savo krašto žmonijai. Bet praktikoje pasirodė esą skaudžiai apsiriki. Jų norą panaikinti girtuokliavimą pasilikę tik tuščia svajonė. Gyvenimą pritaikinti prie įstatymų sunku, tikiau sakant, negalimas dalykas; reikia, kad įstatai atitiktų gyvenimui. Ir šiuo atveju prohibicija ne kiek nepakreipė gyvenimo buklės gerojone pusėn. Gyvenimas ėjo, eina ir eis jam nulemta vaga. Prohibicija ne kiek nesumažino girtuokliavimą, bet priešingai, žymiai padidino: draudžiamo vaisiaus saldumui umai veik visi pajuto.

Čionais užsimenu apie prohibiciją ne dėlto, kad aš bučiau jos priešininkas ar šalininkas, bet vien tik su tikslu, kad parodyti ant kiek prohibicijos vaisiai yra pragaištingi žmonijai sveikatos ir gyvybės žvilgsniu. Pamatysime, kokioms baisioms piktadaryboms prohibicija yra atkėlusius vartus — kaip tos piktadarybės leidžia savo šaknis gyvenimui ir galų gale virsta žmogžudybe.

Taigi pakelsim prohibicijos baltąją skraistę ir pažvelgsim kiek galima arčiau į jos juodąjį kumą. Tai tikroji bado ir maro pavietrė: ji yra daugiau suėdęs žmonių sveikatos ir gyvybių, negu bent kokia kita liga. Ir kas gi pasakys ar suskaičys, kiek per ją (prohibiciją) be laiko į kapus nuėjo? Mat žmogui yra įgimta visokioms priespaudoms priešintis. Gi prohibicija ir yra savotiškos rūšies slėgimas, savotiškos rūšies moralis apinasris per prievartą maujamas žmonijai. Naturaliai turėjo atsirasti pasipriešinimas. Uždraudę gerti vyną, degtinę, alų ir kitus tam panašius „trunkus“. Jų vietoje atsirado kas kitas — „mulas“, „homebrew“, „kanadskoji“ ir etc. Uždarę bravorus, — jų vietos užėmė virtuvės ir garažai; uždraudę salinuos — o jų vietoj atsirado „spykyzės“.

Tai buvo staigus ir skaudus neišmintingų politikierių smugis, paleistas stačiai žmonijos veidan. Išpradžių lyg ir buvo jaučiama koks tai apglušimas, kolkumas; bet toks kuno ir dvasios slėgimas ilgai tęstis negalėjo. Atsirado tam išeitis. Atsirado vaistų, kad atsiipeikėti nuo smugio. Veikiai tam tikri galvočiai — mokytojai pradėjo vaikščioti po privačius namus ir mokino, kaip pasveikinti.

Pradžioje pereitos savaitės susirinko Vašingtone mūsų krašto vyriausia įstatimadavystės įstaiga — kongresas. Paprastai Amerikos visuomenėje yra įsigyvenęs nusistatymas, kad juo mažiau mūsų kongresas posėdžiauja, juo mažiau ginčų, mažiau visokių painių įstatymų ir juo sveikiau biziui ir valstybei. Toliau nusistatymu orientavosi ir mūsų prezidentas Hooveris ir nešaukė nepaprastos kongreso sesijos, nors krašte ekonominis krizis kasdien didėjo ir buvo rimtų reikalavimų kongresą sušaukti.

Be šitų visuomenės, ypatingai biziurių, nusistatymų, kad kongreso posėdžiavimas kenkia biziui ir krašto gerovei, siaučianti ekonominė depresija visiškai suniekino. Kongresas neposėdžiavo apie metus laiko ir tuo laikotarpiu ekonominė depresija apie šimtą nuosimę padidėjo. Čia jau kongreso kaltės nėra ir dabar kiekvienas gali matyti, kad ne kongresas kaltas už ekonomines krašto katastrofas.

Be abejonės, šiandien opiausiu ir skubiausiu klausimu yra, tai ekonominės depresijos mažinimas ir aprūpinimas apie 7,000,000 bedarbių ir jų šeimų bent paprasčiausio gyvenimo išgalėmis. Mūsų federalės valdžios, su prezidentu Hooveriu prieky, nemokėjimas ar nenorėjimas pasirūpinti skurdžia bedarbių bukle visuomenėje yra žinomas. Dabar visuomenės akys atkreiptos į kongresą, ką jis padarys umios bedarbiams pagalbos suteikimui. O kongresas gali padaryti labai daug.

Kongresas gali teikti pinigines pašalpas lokalėms bedarbių šelpimo įstaigoms, kurios vietinė pagalba neišgali tinkamai aprūpinti maistu, drabužiais ir pastoge bedarbius ir jų šeimas.

Kongresas gali aprūpinti viešaisiais reikalingais darbais visus piliečius, kurie nori dirbt ir tur teisę gaut darbą.

mus ir mokino, kaip pas save namuose pasidaryti baltąjo „mulo“ arba „homebrew“. O kadangi pati technika „mulo“ virimui pasirodė gana prasta, nepaini, tai netrukus daugybė moterų, žinoma, ir vyrų pramoko pasidaryti naminėlės ir alučio savo virtuvėse. Tai buvo didelis patogumas „mulo“ mėgėjams: išsistūtinai sau „štofo“ ir šveik jį savo namuose; reikšia nę vienam nę gero: geria, ką turi, — geria, kada turi.

Ir taip, su prohibicijos įvedimu prasideda „mulo“ gadyne. Vietoje viskės, brandės ir alaus pradama gerti „mulas“ arba „munšainas“. Skirtumas skonyje tarp senųjų ir naujųjų „trunkų“ nors ir buvo, bet tą numanydavo ir pajusdavo kiek jautresni vartotojai; gi godesnieji gėriakai to skirtumo visiškai neįsijausdavo ir nieko nepaisydavo. Dar priešingai, jie sakydavo ir, žinoma, tebesako, kad naminėlė kur kas geresnė, stipriau nukarsia, sveikesnė gerti, nes padaryta iš gerų mielių, gero cukraus, gerų javų, reikšia — žiną ką geria ir darą. Tiktai labiau išsipaikinę ir kiek poniškesni gėriakai, neva tai didesniam savęs pagerbimui, kaip kada paniekindavo naminėlę ir ieškodavosi „kanadskosios“. Žinoma, susirasdavo ir brangiai už ją mokėdavo. Vėliaus ir „kanadskąją“ pramoko pasidaryti savo virtuvėse. Ir kas tą mokėjo padaryti, tas savu laiku gerai pasipainigavo.

Tokiu būdu su prohibicija prasidėjo spaltingojo universalio (visuotino) girtuokliavimo era (gadyne). Gėrė ir geria veik visi: mazi ir dideli, jauni ir seni, mokyti ir nemokyti, vyrai ir moters, ponai ir vargšai. Ir tai geriausia visur: namuose, svečiuose, bučernėse, grosernėse, mokyklose — pradinėse, augštesnėse ir universitetuose, — teismuose ir visuokiuose urvuose; geriama net ir bažnyčiose.

Kaip skaudžiai šis girtuokliavimas atsiliepė į šio krašto žmonių, sunku būtų viską apasakoti. Visi daug nukentėjo, bet lietuviai gal kiek daugiau už kitus nukentė. Mirtingumas Susivienijime labai pakilo. Rodos, kad jis yra 30% viršaus normos. Tai liudnas ir pasibaisėtinas apsisprendimas. Reikšia, prohibicija savo „užduotį“ atlieka. Nuolatinis „munšaino“ gėrimas pradeda vis aiškiau ir aiškiau parodyti savo kenkimą sveikatai ir gyvybei.

Įdomu pastebėti ir tai, kad prohibicija įsigyvenus, pradėjo girkšnoti ir tie, ką pirmiaus visiškai nę burną neimdavo svaigalu. Taip jau yra gundantis draudžiamas vaisius. Moterys girtuokliavime pradėjo konkuruoti su vyrais. Veikiai susilyguos su jais, ir dabar jau veik pralenkia juos. Vaikai, kaip galima, seka tėvų pėdomis. Žodžiu, girtuoklybė tarpsta ir plinta, o su ja vargas ir ligos žengia koją į koją.

(Daugiau bus)

Ką Gali Kraštui Duoti Kongresas

Pradžioje pereitos savaitės susirinko Vašingtone mūsų krašto vyriausia įstatimadavystės įstaiga — kongresas. Paprastai Amerikos visuomenėje yra įsigyvenęs nusistatymas, kad juo mažiau mūsų kongresas posėdžiauja, juo mažiau ginčų, mažiau visokių painių įstatymų ir juo sveikiau biziui ir valstybei. Toliau nusistatymu orientavosi ir mūsų prezidentas Hooveris ir nešaukė nepaprastos kongreso sesijos, nors krašte ekonominis krizis kasdien didėjo ir buvo rimtų reikalavimų kongresą sušaukti.

Be šitų visuomenės, ypatingai biziurių, nusistatymų, kad kongreso posėdžiavimas kenkia biziui ir krašto gerovei, siaučianti ekonominė depresija visiškai suniekino. Kongresas neposėdžiavo apie metus laiko ir tuo laikotarpiu ekonominė depresija apie šimtą nuosimę padidėjo. Čia jau kongreso kaltės nėra ir dabar kiekvienas gali matyti, kad ne kongresas kaltas už ekonomines krašto katastrofas.

Be abejonės, šiandien opiausiu ir skubiausiu klausimu yra, tai ekonominės depresijos mažinimas ir aprūpinimas apie 7,000,000 bedarbių ir jų šeimų bent paprasčiausio gyvenimo išgalėmis. Mūsų federalės valdžios, su prezidentu Hooveriu prieky, nemokėjimas ar nenorėjimas pasirūpinti skurdžia bedarbių bukle visuomenėje yra žinomas. Dabar visuomenės akys atkreiptos į kongresą, ką jis padarys umios bedarbiams pagalbos suteikimui. O kongresas gali padaryti labai daug.

Kongresas gali teikti pinigines pašalpas lokalėms bedarbių šelpimo įstaigoms, kurios vietinė pagalba neišgali tinkamai aprūpinti maistu, drabužiais ir pastoge bedarbius ir jų šeimas.

du bent dalis besirenkančio keturių bilijonų dolerių deficito būtų sumažinta ir ateity deficito augimui būtų užkirstas kelias.

Kongresas gali sutvirtinti puolančios federalios finansus ir sulaukyti perdidelį susikoncentravimą turto kelių žmonių kontrolėn, perkeltiant didesnį dalį mokamų valdžiai mokesnių nuo biednesniųjų gyventojų pečių turtingųjų luomui.

Šitą visą ekonominį pertvarkymą nedarbo ir ekonominės depresijos mažinimui kongresas gali be jokio sunkumo umiu laiku atlikti čia suminėta prasme. Bet kad mūsų krašto vyriausia įstatimadavystės įstaiga panorėtų šituo keliu eiti, tai prisena labai abejoti. Mat tokie kongreso žygiai kiek giliau paliestų turtingųjų luomo interesus. Tuo tarpu praeity atvejų atvejais mūsų kongresas, kaip ir pati federalė valdžia, įrodė savo darbais, kad šios vyriausios mūsų krašto valdymosi įstaigos pastoja labai nedrąsiais, kuomet tik prisena kiek giliau žvilgtelėję į ekonominės sistemos pertvarkymą. Ypatingai didelis nedrąsumas pasireikšia tokiomis atvejais, kuomet tas liečia didįjį kapitalą.

Vienok šitas pareigas ir išgales kongresui primena net didžioji mūsų spauda, kuri šiek tiek blaiviau ir visuomenės gyvenimą žiūri, turi sveikesniu ekonominiu programmu mūsų krašto ateitin žengia.

Ekonomistas.

J A U N I M O K E L I A I

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Žodis Jauniems Vadams

SLA. jaunuolių kuopos, tai derlinga dirva organizacijos atečiai. Bet šiandien tai dirva, galima sakyti, stovi dar visai žagrės nepaliesia ir piktžolėmis apaugusi. Tarpe tų piktžolių yra gana daug ir naudingų gėlių, bet jos mažai dar pastebimos, nes visos blogosios žolės dar neišrauta ir gana sunku naudingas gražias pamatyti. Tiesa, mūsų broliai lietuviai yra papratę žagrę valdyti ir iš blogosios dirvos derlingą padaryti: nuo ryto iki vakaro gali aparti didžiausią dirvoną ir jį užsėti naudingais žolynais.

Bet čia kalba eina ne apie dirvonus, ne apie praėjusius laikus, bet apie jaunimą, apie gražųjį čia gimusį jaunimą, kuris galėtų būti pilnas gražiausių vilčių jei jiems kas duotų daugiau supratimo apie SLA., jo tikslus ir ateitį. Artojas savo dirvą gali aparti nuo ryto iki vakaro, bet jaunuolis, norėdamas būti ateity žymesniu organizacijos nariu — turi pasižvelgti dabar ir dirbti visą gyvenimą, kad paliktų pėdsakus, kuriais vėliau seks tūkstantčiai aiinių.

Bet deja: šiandien daugelis jaunimo nepažįsta savęs ir nežino, kas tai yra lietuvių vadas — jo išsizda. Jaunuoliai-vada — mes turime tuo rūpintis ir jaunimą patraukti į gerą kelią, dirbdami jo prieškakį.

Juk žmogaus gyvenimas trumpas, o kol tą kelionę jis atlieka turi padaryti daug. Ir visos žmogaus likimas priklauso nuo jo darbų. Todėl, suprantama visiems, kad kiekviena minutė, kiekviena valanda ir koža diena reikia sunaudoti tinkamai ir naudingai.

Jaunuole-jaunuoli, nors vieno vakaro tytumoje pamesk galvojes apie mažesnius ir susikaupęs sąvagalvok: ar nė vienos valandėlės veltui nepraleidai? Prisimink, kiek bereikalingai laiko esi niekais praleidęs. Pagalvok taipgi, ar negalėjai to laiko prakilioms tikslams sunaudoti? Yra mergaičių, kurių vyriausias tikslas, tai veidrodėlis. Rimti gyvenimo klausimai tokios mergaitės neapeina; jų galvoje prakilioms mintims vietos nesiranda: jų tikslas, tai savo grožybę visų atidžiai link savęs patraukti. Yra tokių ir berniukų, kurie vien apie mažesnius dalykėlius galvodami laiką leidžia. Ret tai nepagrindinis jaunimo tikslas. Juk negalima vien grožiu ir beverčiais dalykais užsiimti! Gyvenime yra praktinių darbų. Į juos jaunuoliai turi gilintis, jais susidomėti, žmonijos labui dirbti.

Ar girdite jaunuoliai?! Jūs turite apie kilnesnius dalykus pagalvoti. Jūs turite žinoti, kad ant jūsų remiasi žmonijos ateitis. Jūs turite pamilti savo žmones lietuvius, jūs turite dėl jų dirbti. Jūs drąsiai ir pasipiržusiai privalote veikti dėl didžiausios lietuvių organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Tik jums širdingai veikiant, mes pamatysime kaip aiškiai švinta pavasario rytas, kaip kiekvienos mūsų pergyventos dienos darbai pradeda naujais, vaisius žadančiais, žiedais puoštis. O iš tų žiedų mes, vėliau, mūsų ateities vainiką pinsime — tėvynės ir organizacijos labui daug nudirbsime! **Ferdinandas Z.**

Mūsų Rytosius

Budama jauna — turiu prigimtą jaunystės energiją bei pasipiržimus ką nors gyvenime veikti, ką nors atsiekti. Jeigu jaunystė yra pavasaris, kaip kad man aiškina gyvenime prityrus mano gera kaiminka ponias „D“, pas kurią aš praleidžiu daug liuosų valandų, tad tą jaunystės brangų laikotarpį norėčiau praleisti kartu su kitais, kurie atbudę anksti eina gyvenimo dirvoną, arti sėti ir gėlyną kasinėti, idant vėliau gauti teisį truso vaisiaus gėrėtis. Tik kažin kodėl taip sunku yra atbusti ir bent ką tokio pradėti, idant ateity būtų galima tuo jaunystės truso laikotarpio pasigėrėti?...

Metai slenka be sustojimo ir aš jau esu septyniolikos, o rytosius manęs kviečia eiti kartu su juo. Kur jis mane žada vesti, kokiui keliui reikės eiti? Mintys drasko man sąžinę kaip tą rytosį reikės sutikti.

Vasarinis sezonas šuoliais prabėgo.

Rudeninis ir gi jau baigiasi. Ilgi vakarai ir daugelis tamsių ir nuobodžių valandų nyksta be vertės, be žymės ir be sugrįžimo. Valanda po valandai ir mano jaunystės dienos keičiasi; su ilgėsiu laukiu rytojaus. To rytojaus, kuris tiek daug žada del visų, o daugiausia del jaunuolių. Del jų jaunos sielos rytosius yra gyvenimo dievaitis, kuris teikia tas magiškas viltis-svajones: gyventi, norėti gyventi ir sutikti rytosį su prisirengimu. Rytosius yra ateitis, kurs gaivina mano mintis. Šiandien yra dabartis, kurioje yra visa gyvenimo širdis. Rytosius yra tik svajonės. Apie šiandieną nėra abejonės. Nelaikime rytojaus, kuris gal visai neateis, bet šiandien pradėkim ir tapkim tvirtais sutikti rytosį jeigu jis ateis. Del manęs rytosius būtų malonus, jeigu išsipildytų tie gandai, apie kuriuos pasakoja man ponias D. Sakoma, kad randasi mūsų tarpe geri žmonės, kurie stengiasi atidaryti lietuvių kalbos ir rašybos mokyklą. Jeigu tie gandai taptų pranašo šventais žodžiais, tuomet aš bučiau laiminga. Aš vis gi turiu viltį, kad mane mamytė leistų į tą mokyklą, kurioje aš galėčiau kiek daugiau prasilaivinti savo tėvų kalbos ir rašybos. Kaip lietuvių aš norėčiau daugiausia pažinti lietuvių kalbą, tą kalbą, kuria pirmu kartu mano gimdytojai į mane prakalbėjo. Ir ta kalba yra mano prigimta kalba, mano tėvų kalba. Ar aš gerai šį klausimą suprantu, klausiu tavęs čia gimus sesute ir tu čia gimęs lietuvių jaunikaitei. Juk į mus visus mūsų gimdytojai pirmu kartu lietuvių kalba prakalbėjo ir ji turi būti mūsų prigimta kalba. Jeigu kurie su manim sutinkate ar nesutinkate, pareiškite savas mintis šiame skyriuje „Jaunimo Keliuose“.

Pasikalbėkime broliai ir sesutės per „Jaunimo Kelių“, išreiškime savas mintis be jokios baimės, įvairiuose gyvenimo nuotikiuose. Apsimainykime savo jaunystės mintimis ir padarykime jas abelnomis ir viešomis. Esame lietuvių tėvų sunų ir dukterys ir todėl mūsų tėvų papročiai yra gana artimi ir mes su jais turėtume daugiau susipažinti.

Man ponias D. daug kalba apie mūsų, kaip jaunuolių, užduotis, pareigas ir privilegijas šiandien ir rytoj. Turėčiau tarti padėkos žodį tai gerai man gyvenimo draugei, ponias D., kad ji tiek daug man suteikia savo praeities prityrimų.

Jeigu aš turėsiu progą lankyti tą mokyklą, apie kurią aš čion esu paminėjęs, aš beabejonės kiek daugiau prasilavinsiu rašybos ir tuomet aš aprašysiu tas mano svajones link rytojaus. Aš apversiu tas ilgas nuobodžias valandas tų jaunystės svajonių rinkiniui ir vėliau pasėsiu jas gyvenimo dirvon tarpe tų, kurie jau nuo seniaus arion sėja ir gėlyną kasinėja ir tuo tarpu piktžolės iš gyvenimo vaisingų laukų rauja. Pasimatysime rytosiu!

Marytė.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

ROCKFORD, ILL.

Juokų Vakaras.

Lapkričio 28 d., Columbus salėje, įvyko Vanagačio-Margučio juokų vakaras. Vakara rengė SLA. 77-ta kuopa ir SLA. 77-tos kuopos jaunuolių skyrius. Prie to vakaro buvo ruošti asensyviai. Tą parodą parduoti bilietai išanksto. Kai kurie 77-tos kuopos darbinieji nariai, stačiai rekordą pastatė pardavinėjime bilietu. Pav., p. J. Širvinskis pardavė, rodos, virš 130 bilietų! Aš manau, kad visi sutiks jam pripažinti Rockfordo lietuvių bilietų pardavimo čempiono vardą. Buvo ir daugiau pasidarbavusių; pav., p. V. Mizeris, SLA. 77-tos kuopos pirmininkas ir žymus biznierių pardavė suvirš 70 bilietų. Jiems už tai reikia atiduoti kreditas.

Vienu žodžiu, prie to vakaro rengtasi su rupestingumu, ir patvirtinimui to, šeštadienį, 28 d. lapkričio, 7 val. vak. didžiulį Columbus svetainę jau nebuvo atliekamų sėdynės, gi publika vis dar renkas. Neuzilgo ir balkonas buvo pilnas ir suviršum 100 žmonių turėjo stovėti — nebuvo kur sėstis. Viso publikos buvo susirinkę turbūt virš 500. Tai dar pirmą kartą teko matyti tiek lietuvių susirinkusių vienoj vietoj!

Vakaro programą atidarė p. K. Juozapaitis ir, po trumpos prakalbės, pakvietė p. J. K. Milių parodyti krutanimosius paveikslus iš Lietuvos. Nors paveikslai turėjo keletą trūkumų, pav. vietomis neaiškūs, o antra mažas ekranas nedavė galimybes sėdintiems užpakaliai gerai matyti, bet nežinrnt to, publika labai interesuotai žiūrėjo ir kiekvieną vaizdą kiek ryškiau primenantį Lietuvos nepriklausomybės, palydėjo gausiais aplodismentais.

Pabaigus rodyti paveikslus, pagaliau pasirodė visų laukiamas p. Vanagaitis-Margutis su savo štabu. A. Vanagaitis-Margutis su pianistu M. Jozavitu, Margučiu Jr., ir kitais, publika palinksmino įvairiausiomis dainelėmis ir juokais, kurie taip publika prajokino, kad kiti vėliau nei šokti negalėjo — pilvus skaudėjo.

Pažymėtina, kad p. Vanagaitis Rockfordo lietuvių kolonijoj atsilankė tik pirmą kartą, bet turėjo didžiausią pasisekimą, ką jis pėnai ir užsitarnavo.

J. Paškevičius.

JAMAICA PLAIN, MASS.

Iš SLA. 365 Jaunuolių Kuopos Veikimo.

Lapkričio 11 d. kuopa turėjo surengusi Hollween Party. Buvo labai puikus programmas, kuris publiškai begaliniui patiko. Už surengimą šio vakarėlio garbė priklauso: p-lėms Jurėnaitėms, Kasparaitėms, Zukaitėms ir pirm. Kasmauskaitei.

Lapkričio 11 d. buvo surengta šokiai, kuriuos sutraukta daug publikos, ypatingai jaunimo. Šiame parengime lankėsi ir SLA. Pildomosios Tarybos narys, Izdo Globėjas, p. J. Januškevičius, Jr., iš Hartford, Conn. Jo atsilankymas mūsų jaunuoliams pridavė energijos daugiau del SLA. labo darbuoti.

Lapkričio 15 d. jaunuolių kuopa, su kitų SLA. kuopų pagalba ir pritarimu, buvo surengusi SLA. Jubilėjinę vakariene. Čia jaunuoliai nusinėšė visą garbę. Mat, p. Mockus pažadėjo dovaną tai kuopai, kuri daugiausia tikėtų parduos del vakarienos, tai p. Agurkie-nė visus „subytino“ ir laimėjo dovaną — saldainių dėžutę.

Valio SLA. 365 kuopos jaunuoliai! Darbuokimės SLA. ir lietuvių labui!

SLA. 365 Kp. Narė.

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasakykit šias pasakėles savo vaikams.

DVI NAŠLAITĖS.

Šaltas vėjas užia ir švilpia. Mažoje grintelėje tamsu ir šalta. O joje dvi našlaitės gyvena. Palaidojo vakar jos savo motutę, šaltuose kapuose žmonės ją užkasė. Jų tėvelis miręs jau senai. Pasilikio jiedvi našlaitės. Mažutė Marytė, vienais suplysusiais marškinėliais, dreba nuo šalčio. Onytė, metais senesnė, stovi prie savo sesytės ir stengiasi ją nuraminti:

— Neverk, sesute, neverk! Ateis tetulė, pakurs mums ugnelę, gal ir duonytės atneš... Neverk.

Sugirgždėjo durys. Tai tetulė atėjo. Net apsisverkė vargšė našlaitės pamaičius... Ji priglaudė jiedvi, sušildė: Marytėi savo dukrelės apsiaustelį atnešė, Onytei — savąjį užvilko.

— Paukštelės jūs mano, našlaitės, vargdienėlės! Pasiimsiu aš judvi pas save, čia nepaliksiu: nors bado pas mane jums nereiks kentėti, nors nedrebėsite nuo šalčio...

Ir pasiėmė tetutė našlaitėles. Joms dabar smagu šiltoje vietoje pas savo tetutę gyventi.

R U D U O .

Praslinko rugpiutis, praėjo ir vasara. Atėjo rugsėjis, spalio, lapkritys — tai ruduo. Rudeny saulė ne taip jau aiškiai šviečia, kaip pavasary ir vasarą. Oras kaskart šaltesnis, daugiau lyja ir ukanotų dienų buna. Medžių lapai gelsta ir krinta ant žemės. Gėlės ir pievų žolės nyksta — vysta ir džiusta. Paukščiai vieni išlekia į šiltus kraštus, kiti palaukia čiuilbėję. Ukinkinkai, nuo laukų suvalę javus, apie namus darbuojasi: soduose skina ir renka vaisius, daržuose kasa daržoves ir bulves.

Mokyklose prasideda mokymas vaikų. O geri vaikai stengiasi taip gi savo tėvų kalbos išmokyti: jei tik jų mieste randasi lietuvių kalbos mokyklėlė — jie ją lanko. Kur nėra mokyklėlės, ten liuosu laikų prašo savo tėvelių, kad juos lietuviškai pamokyty.

VISKAS TIKSLUI.

— Kodel mūsų viena burna, o dvi ausys?

— Pats turi suprasti: labiau reikia klausytis, o mažiau šnekėti.

— Kodel mūsų viena burna, o dvi akys?

— Reikia būti akylam, atsargiam: du kartu apsvastyti, pasidairyti ir tik vieną kartą sakyti.

— Kodel mūsų viena burna, o dvi rankos?

— Pačiam juk reikia numanyti: su dviem dirbti ir taisyti, o valgyti — tik su viena.

A R K L I A I .

Arkliai vieną šiltą dieną
Sunkiai vežė namo šieną.
Tada viens kalbėti imas:
„Reik į balą verst vežimas!“
Kaip tarė, taip padarė,
Bet kas jiems iš to išėjo:
Prastą šieną est reikėjo...

Kas nedirba, niekas vaiko,
Tam ir duonos duot nereikia!

Ką Civilizacija Davė Eskimosams

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

Jungtinės Valstijos tariasi su Kanada uždaryti kelius visiems baltodžiams, kad juos neįleisų į teritorijas, tolimoje šiaurėje gyvenančių eskimosų. Dania jau seniau uždraudė baltodžiams įėjimą į eskimosų teritoriją Greenlandijoj; Amerika tai bando padaryti dabar. Priežastį to uždraudimo žemiau matysime. Dabar, nors trumpai, pakalbėsime apie pačius eskimosus.

Eskimosai yra tai žmonės turinti biskutį rausvą odą ir ramų budą. Gyvena jie tolimoje šiaurėje, šiaurinio žemgalio link, ledinių jūrų teritorijoje. Dvi generacijos jų gyveno liuosą gyvenimą, neturėdami ir nepažindami maudynių, daktarų, mokyklų, teisdarių, teismų, policijos, advokatų, pinigų, tiesių; nieko jiems nereikėjo ko panašaus, be ko negali apsieit civilizuotių šalių gyventojai. Mito jie patys ir savo šeimynas maitino žvejone ir medžiokle. Gyvenimui namelius statė iš sniego: susiraušė didelę sniego kruvą, apliejo išlaukinę pusę vandeniu, tas sniegas suvilgė ir sušalus jam, iš vidaus liuosą sniegą išrausė ir rusų įsikurė gyvenimą.

Žvėrių ir žuvų mėsą valgė (nevirtą). Eidami žvejoklėn ar medžioklėn, rengėsi drabužiais, iš žvėrių kailių pagamintais, gi „namie“ jokio drabužio neavartojė; namuose sėdėjo nuogi, savo kunus išsipeitė žuvų ir kitų jūrų gyvūnų taukais, kas jų kuną grynė nuo šalčio. Silumos prilaiikymui nameliuose žibino iš žvėrių taukų nulipintas žvakes; kitokio kuro nepažinojo.

Nors tai primityviskas gyvenimas, vienok eskimosai taip gyvendami jautėsi laimingais, nes niekas jų neskiurdė; ligų jokių nepažinojo, jei bent reumatizmas kurį kankino, tačiau tai atsitikdavo gana retai. Vienatinis vargas buvo, jei kada žvejonė, ar medžioklė nevyko, tada maisto truko. Tarpe savęs gyveno santalkoj, jei bent retkarčiais vyriškiai pakėlė tarpasavinius vaidus už pačius; kiekvienas eskimosas, suaugęs į vyro metus, apsigyvena su keturiomis pačiomis.

„Neprašyti Svečiai“.

Bet kur buvus, kur nebuvus pradėjo eskimosus lankyti „neprašyti svečiai“, tai Amerikos ir Europos kaltodžiai, krikščionys: pirmiausiai pirkliai, paskui misionieriai ir vėliaus kitoki. Jie pradėjo eskimosus mokinti „civilizuotai“ gyventi.

Prisižiūrėję eskimosų medžioklės primityviskiems įrankiams (akmeniniai kirvukai, kaulinės vilčiųos ir tt.), įsilė jiems šautuvą; už didelį punda kailių davė šautuvą, už mažesnę punda kailių — pundelį parako, už mažą pundelį — keletą šuvių ir dar pamokino šauti. Eskimosai džiaugėsi nauju įrankiu, nes pasirodė labai praktiškas; tik visa nelaimė, kad reikia labai daug atsargumo, o to trūkstant labai dažnai eskimosai patys žuvo nuo savo šautuvų. Nelaimės su šautuvais platinantis, eskimosai nutūrėjo savo „kulturnesius“ tyčia atnešusius jiems šitą nelaimę, todėl kartais, pasitaikius progai, pradėjo šaudyti ir į „civilizatorius“. Tokie budu eskimosai linko prie žmogžudystės. Pirmiaus niekas negirdėjo, kad eskimosas su piku tirsu, keršydamas, užmuštų žmogų, gi dabar nėra tos savaitės, kad į Kanadą nebutų pargabenama keletas eskimosų, areštuotų už žmogžudystę. Kanados valdžia, norėdama eskimosus sudrausti nuo žudystės, jų kaimeliuose iškabino eskimosų raštu ir kalba rašytas tobyčias: „Žinok, jog žemės karalius tau prisako: „Neužmušk““.

Kiti „svečiai“ pradėjo rūpintis eskimosų sveikata. Įkalbėjo jiems, kad valgant nevirtą maistą yra labai nesveika. Kiti atgabenamo maisto miltų ir aliejum kurinamus pečiukus ir tuos pardavė už pundus kailių. Kiti išmokino eskimosus kuryti pečiukus ir ant jų virti valgius ir kepti mėsą, ar žuvis. Treti įsižiūrėjo, kad toki valgiai visgi „kiauiliški“, todėl atgabeno kondensuoto pieno, sterizuotų daržovių, druskos, cukraus, kramtomo gumo, saldinių, tabako ir kitokių gėrybių ir pamokino kaip tą viską reikia sunaudoti, kad turėti „gerą sveikatą.“ Didesni sveikatos žinovai dar įsilė dantų šveitimui šepetukus, dantų šveitimui muilnę koše, ir liepė po kiekvienam valgiui šveisti dantis, kad dantys būtų visada sveiki. Dar kiti atgabenomiuo liuo, įšaiskine jo naudingumą, liepė eskimosams kartą savaitėje maudytis ir su muilu numazgoti visą kuną, kad kraujas geriau vėkėtų odos paviršium, kad prakaitas nesmirnėtų ir tt., o tada jau sveikumas bus neapsakomas.

Blogos Pasekmės.

Eskimosai, kaip lėto budo žmonės, klausė visų įkalbinėjimų ir darė visa tai ką „civilizatoriai“ jiems liepė. Bet viso to pasekmės ėmė rodytis labai blogos. Atsirado visokios ligos, kurių pirmiau jie nepažinojo: niežai, skarlatina, plaučių uždegimas, difterija, šiltinė, influenza, džiova ir kitokios, o labiausiai kosulys ir slogos. Visos šitos ligos Arktiškose teritorijose

se nebuvo žinomos, kol jas baltodžiai atnešė iš „palaimintos civilizacijos“ šalių, užkrėtė jomis eskimosus. Del šitų ligų gittinė pradėjo savo piutį taip, kad mirimai toli pralenkė gimimus, neskaitant jau dantų, gerklės, akių ir kitokias kliutis, pridedant ir veneriškas ligas, o tarp vaikų apsiireiškė ir liga kaulų minkštėjimo (ricket).

Daktarai, nukeliavę, ėmė ieškoti priežasties viso to blogumo ir surado, kad visas tas ligas pagimdė „civilizatorių“ atgabentas „kenuotas“ maistas. Šitame maiste nėra vitaminių, kurių eskimosai turėjo užtektinai valgydami žalią, nevirtą maistą; daugiausiai vitaminių jiems davė mėsa šiaurinių meškų, bangžuvų ir jūrų šunų (seals), kuriuos „civilizatoriai“ uždraudę valgyti — liepė jų vieton atgabentus „šabalbonus su lašiniais“, „kenuotus“ vaisius su daržovėmis ir rukytą mėsą. Kitokius valgius, ant vietas gaminamus, sulig „civilizatorių“ paliepimo, eskimosai virė ir tuo sunaikino vitaminus.

Kosulį, persalimus, slogą ir kitokias nuo persalimo paeinančias ligas pagimdė irgi „civilizatorių“ tvarka, sulig kurios įėjo vartonėn maudynės. Eskimosai maudydami si su muilu nuplovė nuo odos visus tepalus ir atidarė odos celes, o adaros celės greitai įtraukia šaltą orą, tas užšaldo kraują ir iš to vystosi sunkios ir pavojingos ligos. Tas pačias pasekmes davė eskimosams „civilizatorių“ įpiršti ir apatiniai drabužiai, šilkiniai ir perkeliniai, kurie greitai perleidžia šaltą orą prie odos. Dantų, dėsnų, akių, nosies, gerklės ir skilvio ligas suteikė kramtomas gumas, cukrus, tabakas ir saldainiai. Šitie „smaguriai“ yra kenksmingi ir „civilizuotiems“ žmonėms, tad negali būti jokios abejonės, kad jie labai daug ir greitai užkenkė „barbarams“ eskimosams, kurių organizmas jų pirmiau nepažinojo.

Daktarai paprastai tiki į dietą ir „civilizuotiems“ žmonėms visuomet liepia valgyti daug daržovių, pieno, vaisių, gert daug vandens ir tam panašiai. Tačiau dabar patys persitinkro, kad jų dieta ne visiems naudinga, o eskimosams ir visai pražūtinga. Todėl jie ir nusprendė, jog būtų geriausiai eskimosams duoti ramybę ir juos palikti prie jų pačių dietos ir papročių, kuriais jie prie gamtos moka prisitaikyti.

Misionierių Žygiai.

Nevien pramonikai ir daktarai keliavo eskimosus civilizuoti. Keliavo ir misionieriai. Jų darbai žinomi. Misionierių visur ta pati užduotis: steigti mokyklas, mokinti rašto „netikėlius“ ir tarpe jų skleisti krikščionybę. Nė lengvas, o dažnai ir pavojingas tai darbas, bet misionieriai man pasižventę.

Tačiau vargo ir sunkenybių čia jiems netrūksta. O blogiausiai tai, kad darbą užbaigti nebuvo užtektinai laiko, kadangi dar nesupėjo jie eskimosus įtikinti viename ir kitame klausime, o čia valdžios ruošiasi jau juos išvaryti „be tiesų sugrįžimo“.

Krikščionių tikyboje eskimosai tulose dogmose pasirodė atkakliais užsispyrėliais ir nesi-duoda įtikinti. Viskas eina gerai ir eskimosai sutinka su viskuo, tik spiriasi prieš penktą Dieve prisakymą „neužmušk“. Eskimosai ne užmušinėja del piktumo, keršto ar pėno, bet užmušinėja vienas kitą laike bado; užmušinėja ir kartais susižeidusius, ar žvėrių pavojingai apdsakytus, kuomet nėra vilties pagijimui.

Kitas dalykas nesuprantamas eskimosams, tai kodel krikščionybė reikalauja vyriškį vesti tik vieną pačią ir nuo jos skirtis draudžia iki gyvai galvai. Jie nenori apie tai visai girdėti irgi, nes jų supratimu, eskimosai nuo 10,000 metų moterystės klausime gyveno nepriklausomai, ir kas dabar gali jiems užginti turėti tiek pačių, kiek kuriam patinka? Eskimosai supratimu, pačios, kiek jų nebutų, yra vyro privatiškas daiktas ir niekas neprivalo tuo rūpintis.

Yra dar keletas punktų, su kuriais eskimosai nenorį greitai sutikti, bet tai mažiau reikšmės, kadangi jiems pasipriešina tik kelintais. Misionieriai, kaip ir paprastai, niekame nenusileidžia. Užtai atsirado nemažai tarpe eskimosų kreivai žiurincijų ir į misionierius, kaip atėjūnus, atsilankiusius pas juos su savo išro-kavimais, kad savo naudą juos pavergus. Todėl Kanados ir Jungtinių Valstijų valdžios, kad neišauklėjus kerštą, rengiasi visus misionierius išvaryti, kartu su visokiais pramonin-kais, o kad nebutų tas vienpusišku — ruošiamasi užginti visai kam nors lankyti eskimosų teritorijose.

Taip atskyrus „nuo civilizauto pasaulio“ eskimosus, manoma juos palikti ramybėje gyventi prie savo dietos ir papročių, kaip jie gyveno pirmiau „civilizatorių“ atsilankymo. Girdi, tegul jie sau gyvena sveiki, linksmi, be jokių trukdymų, kaip seniau gyveno.

Ar eskimosai taip jau greitai pasveiks ir pralinksms, netekę savo „civilizatorių“, kai kas netiki.

S. L. A. REIKALAI

SLA. Jubilėjų Paminėjus

Šiuos žodžius rašant prieš mane guli „Tėvynės“ Jubilėjų Numeris, kuris skelbia pasauliui, jog didžiausia lietuvių organizacija Amerikoje sulaukė 45 metų sukaktuves. Kaip kiekvienas individualas, šeima arba tauta 45 metų bėgyje pergyvena linksmy, liudnių ir tragiškų valandų, taip ir SLA. prisėjo pergyventi gana tragiškų momentų, kuriuos mums atspokoja SLA. vėteranai-veikėjai, kuriems tas prisėjo pergyventi.

Kaip po kiekvienos audros suspindi skaisčios saulės spinduliai; kaip drąsus ir ištvermingas kapitonas sugebi savo laivą išbugdyti per baisias okeano bangas; taip ir SLA. veikėjai, apsiginklavę drąsa ir ištverme, išvedė organizaciją iš visų grėšiančių pavojų. Ne vienas žilagalvis SLA. vėteranai-veikėjas, vartydamas „Tėvynės“ Jubilėjinį Numerį, reikš pasitenkinimą šypsa savo raukšlėtam veidui, kad jo darbas nenuėjo veltui, kad jo pastangos davė patenkinamą naudą, kuria ir jis pats ir visi lietuviai gali pasididžiuoti. Jis mato prieš save visą eilę atvaizdų, kuriuose matosi pilni energijos ir pasiryžimo jauni veidai, kurie pasiryžę drąsiai žengti pirmyn, pirmtakų pramintu keliu, organizaciją auklėti ir ją saugoti nuo pavojų atetty. Malonu matyti visą eilę jaunų veidų, kuriuose spindi organizacijos ateitis.

Tai milžiniškas darbas nuveiktas! Neįkainojamos vertės nauda padaryta lietuviams išeišvijo. Desimtis tūkstančių lietuvių paduota pagelbos ranka ligoje ar nelaimėje esantiems. Tūkstančiai našlaičių liko sušępti. O kiek kultūrinio ir labdaringo darbo atlikta višioms tautai ir tautai! Tai SLA. 45 metų jubilėjaus papuošalas.

Bet gyvenimo istorija mums rodo, jog kas per eiles metų prisėjo sunkiai sukurti, tas vienos ar kelių minučių momentu galima sugriauti. Juk pasitaiko tokie audrų verpetai, kurie per šimtus metų išaugusi, išsišakojusi aržuola išverčia. Tad ir SLA. Jubilėjų paminėjus nenuleiskime rankų darbuose, neužmerkime sargyboje esančias akis. Sumaniam ir darbščiam šeiminkui namuose darbo niekuomet nestoka.

Eidami pirmtakų pramintu keliu, mokėkime įvertinti, branginti ir saugoti tą, kas yra sukurta. Be atsargumo einant gyvenimo bangos gali mus išmesti iš tiesaus gyvenimo kelio. Prie organizacijos vairo statykime ir laikykime tinkamus ir garbingai užsitarnavusius veikėjus, kuriuos iš jų darbų pažįstame. Padėkime j šali savo asmeniniais sumetimais politikavimus, savo ar savo draugų naudai. Mokėkime gerbti garbę užsitarnavusius, tuomi auklėsime naujus galiūnus, energijos ir gabumo pilnus vadus ir veikėjus. Jei pasitaiko SLA. darbuose kokie nemalonumai, netiksumai, tai vieton trukšmų, skandalų ir vieni ant kitų užsipuldinėjimo, darykime rimtus ir tvarkingus žygius, kad reikiama išeitį suradus.

Rimtumo, pasiryžimo ir draugiškumo vėliavas iškėlę žengykime pirmyn į SLA. 50 metų jubilėjų, kad jį švėsdamai turėtume 50,000 narių organizacijoj! Ar gali kas pasakyti, kad SLA. nariai neturi galimybės tą atsiekti?

K. J. Paulauskas.

SLA APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

SLA. VI-to Apskričio Suvažiavimo, Ivykusio Rugsėjo 27 d., 1931 m., p. Gramonto Svetainėje, 4535 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

Suvažiavimą atidarė G. J. Stungis, pirmininkas, 1:30 val. po pietų. Dienotvarkis priimtas kaip skaitytas.

Apskričio sekretorius, sulig mandatų, padarė vardošauk visų kuopų delegatų. Dalyvauja šie delegatai:

SLA. 36 kp. — A. Zalatorius, P. Grigaitis, F. Platkauskas, A. Bračiulis, M. Vaidyla, J. Balčiūnas, E. Ukulis, Dr. K. Drangelis ir P. Juozapaitis. Viso 9, neatvyko 5.

SLA. 89 kuop. — P. Čeknis. Viso 1, neatvyko 1.

SLA. 109 kp. — A. Kondrotas, G. J. Stungis ir M. Vainaviciūnas. Viso 3, neatvyko 3.

SLA. 122 kp. — A. S. Križinas, P. Zaluskis, A. Sabaliauskienė, J. Vaišvila, O. Kivlan, K. Petrauskas, A. Petrauskienė, F. Raila, J. Puida, P. Petrauskas, B. Slabasevičiūtė, K. Šukys, J. Jurkus, L. Geležinis, P. Puleikis ir J. Sandaras. Viso 16, neatvyko 5.

SLA. 125 kp. — M. Šeštukas ir J. Bukleris. Viso 2.

SLA. 129 kp. — P. Janušaitis. Viso 1, neatvyko 1.

SLA. 134 kp. — K. Katkevičienė ir M. Kriaučiūnienė. Viso 2, neatvyko 4.

SLA. 185 kp. — S. Barzdys, S. Klapatauskienė, J. Kolas, J. Kelenė, O. Valavičienė ir M. Benkenienė. Viso 6, neatvyko 6.

SLA. 208 kp. — Nedalyvavo.

SLA. 226 kp. — C. Kairys, K. J. Semaška, K. Rugis, Dr. A. Montvidas, A. Rypkevičius, K. Čepukas ir F. Harmonas. Viso 7, neatvyko 5.

SLA. 238 kp. — Dr. A. Rutkauskas, M. Norkus, G. Povilaitis ir K. Mačiulis. Atvyko visi 4.

SLA. 260 kp. — G. Grybas, M. Paliokaitis, S. Paliokaitienė, K. J. Mačiukas, M. Jasulevičienė, P. Grybičienė ir F. Druktenis. Viso 7, neatvyko 5.

SLA. 301 kp. — K. Deveikis, C. Genys, A. Tumavičia ir M. Ketvirtienė. Viso 4, neatvyko 1.

SLA. 343 kp. — S. Bartkus, A. Lukinskas ir P. Rudis. Viso 3, neatvyko 3.

Šiame suvažiavime dalyvauja 13 kuopų su 65 delegatais; neatvyko 45. Sulig mandatų kuopos yra išrinkę 110 delegatų.

Pirmininkas, G. J. Stungis, pakvietė p. Povilaitį, 238-tos kuopos pirmininką ir p. P. Pronskį, SLA. Apšvietos Komisijos narį, pratarti po keleto žodžių.

Paskirta Spaudos Komisija iš sekančių delegatų: K. J. Semaška, Dr. A. Montvidas ir A. Rypkevičius.

Skaitytas praeito suvažiavimo protokolai ir priimtas kaip skaitytas.

Valdybos Raportai.

Pirmininkas G. J. Stungis išdėvė raportą už visą valdybą pranešdamas, kad apskričio veikimas vasaros metu buvo mažas; toliau kaslink Indiana Harbor, Ind., banko, kurio užsadarė ir kuriame yra S. L. A. VI-to apskričio išdardas, vienas budas pinigų išgauti yra išmainyti 75 nuosimūsumos ir Trust certificates, kada 25 nuosimūsumai bus išmokėti pinigais; antras budas yra paimiti notas tiesiog nuo atskirų banko skolininkų. Raportas priimtas.

Raportas Revizijos Komisijos Patikrinimo Skirtumo Tarpe Valdybos ir Pirmesnės Revizijos Komisijos Raportų.

Dr. K. Drangelis skaitė raportą, kuris po nekurių diskusijų tapo priimtas, 46 balsais prieš 1.

Raportas Specialės Revizijos Komisijos, Paskirtos SLA. 6 Apskr. Konferencijoj, Kuri Ivyko Gegužės 31, 1931 m., Cicero, Ill.

Revizijos Komisija laikė savo susirinkimą birželio 2 d., „Naujienu“ name, dalyvaujant Dr. Drangeliiui, T. Rypkevičiui ir C. Kairiui. Valdybą atstovavo SLA. 6 apskr. pirmininkas, G. J. Stungis.

Revizijos Komisija peržiūrėjo visas įplaukas ir išlaidas, padarytas laike rengimo Susv. Seimo ir surado, kad:

Viso įplaukė — \$3,907.55

Išlaidų padaryta — 3,842.53

Lieka išde \$65.02

Reiškia, ta pati suma, kurią surado pirmesnė komisija.

Pirmoji Revizijos Komisija savo raporte mini, kad ji rado \$5.00 išmokėtus daugiau, negu pažymėta valdybos raporte. Ši komisija, perkračiusi išmokėjimų skaitlines, surado, kad čekis No. 33-čias išrašytas ant \$35.00, o ant čekių „stubs“ pažymėta \$30.00. Bet vėliau ta klaida atitaisyta, pasiremiant banko statumetu.

Antra, pirmesnės Revizijos Komisijos nesusipratimas su valdyba buvo (del kurios priestasties ir ši komisija buvo pasikirta), — tai nesutikimas įplaukose \$33.25. Pasirodo, kad valdyba, darydama pirminutinį savo raportą dar neturėjo tų įplaukų, nes jos buvo pridutos po to susirinkimo, kuriame valdyba savo raportą skaitė. Bet galutiname raporte, kuris yra užprotokoluotas, jau įeina ir augščiausiai minėta suma, kas ir sudaro tas pačias skaitlines, kaip ir buvusios revizijos, tai yra \$3,907.55.

Del čekio No. 72, kurį mini pirmesnė komisija, sumoje \$40.00, išmokėta „Naujienu“ už spaudos darbus, padarytus per Sargybos Komitetą, turime pasakyti, kad Sargybos Komitetui likviduojant savo darbą, \$20.90 buvo parduota SLA. 6 apskričiai. Vėliau apsiūrečia, kad yra išmokėta bila „Naujienu“ už spaudos darbus \$40.00. Bila ir buvo išmokėta per 6 apskričio valdybą. Tad tikrenybė iš 6 apskr. išdo išmokėta tik \$19.10. Kadangi Sargybos Komiteto užduotis buvo organizuoti seimą ir abelnai daryti SLA. reikaluose, tad komisija nemato jokio prasižengimo, padaryto per apskričio valdybą, išmokant minėtą sumą (\$19.10).

I visus kitus pirmesnės komisijos už timus del neaiškių parašų, čekių ir išmokėjimo be šios komisijos mano, kad tokie užmetimai neturi jokios svarbos.

Išrašytus čekius didesnę sumom mes patikrinome, užklaudami įstaigų, kuriom jie buvo rašyti ir nesuradome jokių neteisėtumų.

Revizijos Komisija — Dr. K. Drangelis, T. Rypkevičia, C. Kairis.

Raportas Komisijos Surengimo 45 Metų Nuo SLA. Įsikurimo Sukaktuvių.

Komisija jokių konkrečių planų nepatėikė apart nuomonių, koks turėtų būti parengimas. Raportas liko priimtas ir palikta komisijai veikti toliau.

Istatų Komisijos Raportas.

Dr. A. Montvidas skaito projektą. Po diskusijų nutarta grąžinti komisijai del pagerinimų. Projektas bus skaitomas sekančiame suvažiavime.

Reikalė SLA. VI-to apskričio išdo, kuris randasi užsidiarusiame Indiana Harbor banko, nutarta visą reikalą pavestį apskričio valdybai, kad ji savo geriausiu manymu ir iškerkuotų tokią dalį ir tokiais keliais, kaip yra galima.

A. Zalatorius ir G. J. Stungis paduoda rezignacijas iš Jubilėjaus Komisijos. Po ilgų diskusijų, nutarta rezignacijas nepriimti.

Paskyrimas vietos sekančiam suvažiavimui. Nominuotai Bridgeport, Marquette Manor, Town of Lake North Side. Didžiama balsų nubalsuota sekančią suvažiavimą laikyti Bridgeport kolonijoj.

Finansinis Stovis.

Įeigų ir išmokėjimų jokių nebuvo.

Apskričio išde — \$210.37

Sporto fonde — 39.37

Viso apskričio turtas \$249.74

Suvažiavimas baigėsi 5 val. vakare. Po suvažiavimo vietinės kuopos delegatai pakvieta visus suvažiavimo dalyvius prie puikiai prirengtų lietuviškų dešrų ir kopustų.

Geo. J. Stungis — pirm.

J. Vaišvila — sekr.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CHICAGO, ILL.

Išpudingas Vakarelis.

SLA. 260 kuopa surengė trijų metų jubilėjaus vakarelį 21 d. lapkričio, tai buvo SLA. 45 metų įsikurimo, 30 metų skilimo ir 5 metų 260 kuopos įsikurimo iš 6 narių. Vakarelis įvairumas tokis: susirinko puikiai linksmosios prie geros muzikos ligi 11:30 val. vakare, paskui musų gerbiamos ponios, kaip tai: ponis Vitkienė, ponis Gribienė, ponis Jesulevičienė pakvietė visus prie skanių užkandžių, kuriuos mienos ponios pagamino ir pavaišino visus, kaip narius taip ir svečius. Po užkandžių, ponis Gribas, 260 kuopos pirmininkas, pasveikino visus narius ir svečius ir paaiškino vakarelis tikslą, kam jis yra rengtas ir po to Gribas pakvietė p. K. J. Mačiuką kaip programos vedimo pirmininką.

Ponas K. J. Mačiukas yra vienas iš tų, ką suorganizavo 260 kuopą; jis taip pat savo pirmais žodžiais pasveikino visus ir savo trumpoj aiškinioj kalboj nupiešė 260 kuopos 5 metų pergyvenimą, kuri suorganizavo tik iš 6 narių 14 dienų lapkričio, 1926 m., o šian die turį 140 narių su kapitalu virš 300 dolerių. Ponas Mačiukas baigdamas savo kalbą paačiavo tiems savo bendradarbiams, kurie jam padėjo drauge dirbti šį garbingą darbą del labo SLA. ir tautos.

Toliau p. Mačiukas perstatė kalbėti SLA. 6-to apskričio pirmininką p. Jurgį Stungį, kuris savo trumpoj kalboj pastebėjo, kad 260 kuopa tikrai yra dar jaunutė, tik 5 metų, o jau taip toli nužengė, kad Chicago net daug senesnes kuopas pavijo ir pralenkė, taigi Stungis ačiavo 260 kp. darbuotojams už jų neuilstančias pastangas SLA. labui.

Trečias iš eilės pakviestas kalbėti musų jaunuolis, SLA. Finansų Komisijos pirmininkas adv. A. Olis, kuris trumpa ir aiskia kalba nustebo visus, nes čiagimis yra, o lietuvių kalba puikiai kalba. Adv. A. Olis kalbėjo vien tik apie SLA. istoriją ir jo praeitį iš 45 metų gyvenimo. Jo kalba visiems patiko, už ką daug jam plojo publika.

Ketvirtu iš eilės kalbėjo S. L. A. Iždininkas adv. K. Gu-

gis, kuris kalbėjo vien tik apie vienybę ir prirodydamas kitų tautų žmonės pelnė susiorganizavę į vieną didelę organizaciją, tad p. Gugis kvietė visus rašytis į SLA. ir dirbti visiems iš vieno, tik tada mes galėsime ką nors gero nuokerkuoti tokią dalį ir tokiais keliais, kaip yra galima.

Po visų kalbų vėl visi pradėjo šokti iki vėlybam rytui. Ačiu visiems nariams ir svečiams už atsilankymą, taipgi kalbėtojams už jų gražias kalbas: taip pat ačiu visai vakarelis rengimo komisijai, labiausia virš minėtoms ponions už skanius užkandžius. Vakarelis pavyko visapusiai gerai. Laukiama daugiau tokių vakarelių.

Pallock.

PHILADELPHIA, PA. Puikus Bankietas.

Lapkričio 26 d., SLA. 135 kuopa suruošė iškilmingą bankietą paminėjimui 45 m. sukaktuvių nuo įsikurimo šios organizacijos. Bankietas įvyko Lietuvių Muzikališkoj Svetainėj. Programos buvo gana platus. Kalbėjo kuopos pirmininkas gerb. A. Tvaranavičia, Dr. Klimas, p. J. V. Grinius, p. J. Tareila iš Waterburio ir ponis M. Zeleckenė. Visų kalbėtojų kalbos publiką patenkino.

Koncertinę programos dalį išpildė gabiausi musų artistai: E. Klimukas — smuiku; „Dainos“ Choro vad. Petras Petraitis, p-lė Geležiniūtė ir pianistė p-lė Vaivadaite. Taip pat griežė smuiku konservatorijos mokytoja artistė Viola Mocikaitė. Visi artistai publiką neapsakomai sužavėjo.

Po koncertui buvo šokiai, kurie tęsėsi iki 12 val. nakties. Svečių buvo gana daug, netik vietiniai, bet ir iš kitų miestų, kaip tai iš Baltimorės, Waterburio ir net iš tolimos Chicago.

Visiems kalbėtojams, artistams ir visiems prisidėjusiems savo trisus prie šio iškilmingo bankieto varde 135 kuopos tariau širdingiausiu ačiu!

A. Garliauskas.

GRAND RAPIDS, MICH. Išpudingas Parengimas.

Lapkričio 14 d., Šv. Jurgio Dr-jos svetainėje SLA. 60 kuopa paminėjo dubeltavą SLA. jubilėjų — 45 metų susikurimo ir 30 metų skilimo sukaktuves. Programas prasidėjo apie 8 val. vakare. Programo dalyviai sekanči: pirmiausia programą pradėjo SLA. 60 kp. pirm. T. Aleksynas, trumpai pasakė apie vakaro tikslą ir paprašė publiką ramiai užsilaikyti ir perstatė vakaro vedėju p. A. J. Bernotą, kurį vakaro rengimo komisija buvo paskyrus. A. Bernotas padėkojo publikai už skaitingą atsilankymą, kurios buvo prisilinkę pilna svetainė, pirmiausia perstatomas p. Jozavitą iš Chicago, „Birutės“ vedėjas, kuris skambino pianu Lietuvos Himną ir publika sustojus ykiu dainavo. Vietiniai dainininkai, K. Lekas ir M. Medžiukienė puikiai padainavo pianu akompanuojant p-lėi M. Zalenukei.

Perstatoma kalbėti p. J. J. Bačiūnas iš Sodas, Mich., musų kuopos narys, taipgi pareiškia, kad prie šio iškilmingo vakaro daugiausia prisidėjo p. Bačiūnas ir svečiai iš Chicago. Išėjusį p. Bačiūną ant scenos publika pasitinka gausiu delynu plojimu. Pirmiausia p. Bačiūnas pareiškė publikai, esą kaip aš toks oratorius, tai aš jums paskaitysiu iš popieros. Pradėjęs paskaitė, publika ramiai klausėsi.

Pirmiausia p. J. Bačiūnas paminėjo visus senuosius SLA. veikėjus ir atidavė pagarbą už

išauginimą šitos milžiniškos organizacijos kaip nariais, taip ir kapitalu. Toliau kalbėjo apie jaunimą, kad ir jis pasinaudodamas šita proga rašytusi prie SLA. ir užimtų savo tėvų bei senų veikėjų vietas ir šitą darbą pirmyn vartų. Gerb. Bačiūno paskaita tęsėsi apie pusę valandos, kurios publika ramiai ir atydziai klausėsi.

Sekantis dainuoja p. Stogis iš Chicago, akompanuojant p. Jozavitui, „Oi varge, varge“ — Šimkaus. Publika palydėjo gausiu delynu plojimu. Antrą sudainuoja rusų kalba „Ei uchnem“. Reikia pasakyti, kad p. Stogis nepaprastas dainininkas.

Vakaro vedėjas perstato kalbėti p. S. Naudžių iš Susivienijimo istorijos, kuris trumpoj kalboj pareiškė apie pirmus SLA. tvėrėjus ir apie keletą Seimų, taipgi prisiminė ir apie skilimą ir dabar SLA. tvirtumą.

Paskiau pakviečiamas kalbėti p. D. Greičaitis apie SLA. 60 kuopos istoriją. Reikia pastebėti, kad p. D. Greičaitis gana gražiai išaiškino 60 kp. istoriją ir suminėjo seniausius tvėrėjus ir veikėjus šios kuopos, kaip tai: p. K. Pašluostą ir p. K. Gaubą, kurie sutvėrė 60 kp., taipgi paminėjo apie p. Pašluostą, kuris nuo įsikurimo 60 kp. išbuvo valdyboj 18 metų ir nemažai savo trisus yra pridėjęs su kalėdojymais narių duoklių, ypač tais laikais, kada SLA. budavo visur persekiojamas ir ignoruojamas. Po tam prisiminė apie p. L. Brošką, kuris taip pat daug yra pasidarbavęs 60 kp. ir buvęs finansų sekr. per keletą metų. Taip pat paminėjo A. J. Bernotą, kuris prirašė 153 narius. Bet p. Greičaitis kada pats kalbėjo, tai apie save nieko nesakė, vienok kiek man žinoma, jis taip pat daug vargo ir energijos yra padėjęs, kada jis pirmininkavo per 3 metus 60 kp. 1928 m. net du teismai buvo užvesti prieš kuopą iš bolševikų pusės kur daugiausia buvo tasmomas p. Greičaitis po teismus. Tame reikale buvo paskirti pagalbininkai p. Greičaičiui, kaip antai K. Mečonis, J. Lapinskas ir rodos, J. Smilgis. Po tam p. Greičaitis prisiminė apie p. T. Aleksyną, kuris prirašė prie 60 kp. apie 200 narių, anot kalbėtojo, tuo reikalu buvo daromi keli kuopos konkursai, kur ir pašaliniai nariai yra daug prirašę ir pridavę p. Aleksynui kaip organizatoriui. Gaila, kad aš čia visų kitų veikėjų nuopelns negaliu suminėti, kuriuos kalbėtojas paminėjo, kaip antai: K. Mečonis, F. Žukaitis, J. Smilgis, M. Bernotienė ir kiti. Taip pat yra daug prisidėję savo darbais.

Po p. Greičaičio kalbos perstatoma dainuoti ponis Nora Gugienė, SLA. Iždininko žmona iš Chicago. Publika pagerbė ją delynu plojimu. Ponis Gugienė dainuoja „Kur bakažės samantota“ — Šimkaus. Antra daina — „Sugrišk“ ir publika nenustojant aplauduoti, sudainuoja trečia daina „Tulpės“ — Sarpaliaus. Po to p. Jozavitas paskambino du kurinui piano solo. Reikia pasakyti, kad p. Jozavitas nepaprastas pianistas ir rodos kad ir per naktį skambintų, tai būtų malonu klausytis. Publika palydi jį gausiu delynu plojimu. Vėliai dainuojama duetas iš operetės „Aš išvilkičiau čigono rubais“ — Šimkaus; dainuoja p. Stogis ir ponis Gugienė, akompanuojant p. Jozavitui.

Tuomi programos užsibaigė. Vakaro vedėjas pranešė, kad svečiai ir artistai ir kurie turite tikėtus ant vakarienės, kviečiami eiti į žemutinę dalį svetainės, o likusieji buvo užkviesti pasižokti, kur grojo p.

S. L. A. KALENDORIUS

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

BROOKLYN, N. Y. — SLA. 38 kp. rengia Susivienijimo 45 metų įsikurimo ir 30 metų skilimo sukaktuvių minėjimą, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 20 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo Salėje, 80 Union Ave., Brooklyn. Kalbės: Dr. M. J. Vinikas ir Adv. F. J. Bagočius. Dainuos: Zosė Vitaitienė, Violeta Tamkietė, Marė Strumskienė, K. Kriaučiūnas, V. Bukšaitis. Akomponistė — Aldona Kraušniūtė. Programas prasidės 5 val. po pietų. Po programi šokiai. Įlangu tik soc. ir 75c. Kvietiami visi atsilankyti.

MAHANOY CITY, PA. — Atžymėjimui svarbių SLA. sukaktuvių 211 kuopa rengia iškilmingą vakarienę su program. Vakarienė įvyks gruodžio 30 d., 1931 m., 8-tą val. vakare, Norveikių Svetainėje, Mahanoy City, Pa. Bus gražus programos, susidedantis iš muzikos, prakalbų ir kitokių pamarginimų o įlangu tikait 5 centų. Todel vietos ir apylinkės lietuviai malonėkte dalyvauti. Bilietus pasipirkite iš anksto pas rengėjus: pp. Kristapavičienę, Gegužienę, Grinevičienę, Nevulienę, Mikelonienę ir Urbonienę.

Reklaičio orchestra. Susėdus vakarienės S. Naudžiūs pareiškė kelis žodžius į svečius ir prašė svečių ką nors pakalbėti — buvo kviečiami iš eilės. Žinoma, kaip paprastai, vieni kalbėjo, kiti atsisakė kalbėti. Kalbos buvo įvairios, bet gražios, kaip tai linkėjimai, padėkos reiškimai ir tt. Po vakarienei svečiai čigagiečiai ir p. Bačiūnas iš Sodas, Mich., norėję važiuoti namo, buvo prašomi pasilikti pernaktvoti. Svečiai pasiliko ir sekmadienį po pietų išvažiavo. Beje, buvo ir daugiau svečių iš Muskegon, Mich., kaip antai pp. Valukonai, pp. Kaminskai — 252 kuopos uolūs veikėjai, taipgi buvo keletas lietuvių iš Leroy, Mich., apie 100 mylių nuo mūsų miesto, kaip tai ponis Deltanienė, pp. Sigantavičiai ir kiti.

SLA. 60 kp. vakaro rengimo komisija išreiškia širdingai ačiu visiems artistams, rėmėjams ir svečiams, ypatingai gerb. J. J. Bačiūnui, kuriam buvo uždėta didžiausia našta gauti artistus iš Chicago ir kitus reikalus atlikti. Jis savo darbą pilnai atliko. Jeigu ne p. Bačiūnas, mes niekuomet nebutume galėję taip iškilmingai paminėti šį svarbų ir reikšmingą jubilėjų.

A. J. Bernotas,

vakaro korespondentas.

BALTIMORE, MD.

Iš SLA. 64 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 4 d. buvo laikytas SLA. 64-tos kuopos, atviruotės mis šauktas, mėnesinis susirinkimas del nominacijų kandidatų į SLA. Pildomąją Tarybą.

Pirma negu prasidėjo kuopos susirinkimas, į susirinkimo salę slapta įslampino komunistai ir primetė ant sėdynių biaurių komunistinių lapelių, po kuriais tie gaivalai nedrįso nei savo vardų pasirašyti, o tik pasivadinę „SLA. Darbininkų Opozicijos Komitetas“. Tuose lapeliuose, išbauruoja dabartinę SLA. P. T. ir kitus Susivienijimo darbuotojus, kviečia SLA. narius dėtis prie tos komunistinės gausios ir šluoti lauk iš Susivienijimo visus „buržujus“ ir Susivienijimą paimti į savo, tai yra komunistų, rankas ir padaryti, kad SLA. su savo organu ir kapitalu tarnautų tik „darbininkams“, reikšia komunistams. Susivienijimo nariai susirinkę į kuopos susirinkimą ir radę tiek daug primėtytų komunistinių anonymiškių šlamštų, jais pasipiktino ir vietoj juos skaityti — pasitęsė po kojų, kad nesuteršus svetainės švrias grindis. Po to pradėjo teirautis,

ar kas nematė kokia ypata tą šlamštą atnešė į salę. Pasirodė, kad to komunistelio „drąsuočio“ nei pėdsako niekas nepastebėjo.

Pradėjus susirinkimą ir aptarus kuopos bėgancius reikalus, prieita prie nominacijų S. L. A. Pildomosios Tarybos. Nominacijos atlikta be ypatingų agitacijų; tik vienas pašukavo ant dabartinės P. T. ir suradęs dar vieną „biaurų grieką“ papildytą Pildomosios Tarybos, butent: kodel P. T. prisiųsdama nominacijų lakštus nepažymėjo, ką reikia rinkti.

P. P. Jaras.

DETROIT, MICH.

SLA. Keturių Kuopų Rengtas Jubilėjus.

Lapkričio 28 d., Lietuvių Svetainėje, įvyko SLA. 45 metų įsikurimo paminėjimas, kurį surengė keturios vietinės kuopos. Programas susidėjo iš kalbų, dainų ir muzikos.

Pusė po septynių, p-lė S. Žukauskaitė, vakaro vedėja, pradėjo programą ir perstatė kalbėti F. Motuzą, kuris, su glaudai, apibūdino SLA. 45 metų gyvenimą, jo įsikurimą, skilimus ir SLA. ateities galimybes. Po to vakaro vedėja perstatė publikai Vytautą Dermaitį, žinomą vietos pianistą, kuris paskambino gana sunkų dalyką ir publikai patiko. Po to, solo sudainavo p. Siurbienė. Publikai reikalaujant, ji turėjo dainuoti ir kitą. P-nia Siurbienė ligi šiol mums buvo žinoma tik kaip pianistė-akompanuotoja, bet dabar pasirodė, kad ji yra ir puiki dainininkė. Po to sekė broliai Stanevičiai — smuika ir pianas. Šie jaunuoliai, kaip ir visada, išpildė savo uždutį taip sakant nuo A iki Z. Toliaus dainavo solo vietos geriausias tenoras p. J. V. liukas. Piano solo skambino p-lė Birutė Smailytė (ji ir visiems dainininkams akompanavo ir savo uždutį labai gerai atliko). Prie užbaigos porą dainelių sudainavo pati vakaro vedėja, p-lė S. Žukauskaitė, už ką publika jai garsiai paplojo, ir dar perstatė kalbėti Dr. F. Matulaitį, kuris, del trumpumo laiko, mažai kalbėjo; papasakojo daugiausiai tų žmonių ypatybes, kurie tvėrė SLA., jų kritikas, budus ir tt.

Tuo programą ir baigė. Prasidėjo šokiai. Publikos buvo susirinkę gana daug. Šiame rengime dalyvavo ir svečiai iš toliaus, butent: p. P. Daniušis, dabar važinėjęs po Ameriką „Sandaros“ reikais ir p. K. Semaška, „Liaudies Tribunos“ štabo narys, iš Chicago, Ill.

Korespondentas.

Iš SLA. 352 Kp. Susirinkimo. Gruodžio 6 d., Lietuvių Svetainėje įvyko SLA. 352 kp. priešmetinis susirinkimas, kuriame atlikta nominacijos ir Pildomąją Tarybą ir išrinkta kuopos valdyba 1932 m.

Narių susirinkime dalyvavo 117. Reikalai svarstyta nuosekliai. Svarstant Jono V. leikos pašelpo išmokėjimą, paduota ant jo skundas, bukinėtas narys laike suž... tino buvęs girtas. Išrinkta komisija iš trijų narių reikalo ištyrinui.

Išklausa komisijos raportas, kurį rūpinosi surengti S. L. A. 45 metų įsikurimo paminėjimą. Raportas priimtas.

Po to ėjo nominacijos ir S. L. A. Pildomąją Tarybą ir kuopos valdybos rinkimas. Valdybą sudaro sekančią asmenys: F. Motuzas — pirm. pirmininkas, P. Miltonas — vice-pirm. pirmininkas, J. Šimanskas — užrašų raštininkas, J. Overaitis — finansų raštininkas, P. Vencelevičius — jo pagalbininkas, J. Galeckas — išdinin-

kas, V. Overaitis ir St. Sakalauskas — izdo globėjai, J. Overaitis — organizatorius, J. Klemerskauskas — maršalka, F. Motuzas — korespondentas, Dr. J. Jonikaitis ir Dr. J. P. Siurbis — daktarai kvotėjai. Išdinininką, finansų raštininką ir organizatorių nutarta padėti po kaudija sumoje \$1,000.00.

Raštininkas, J. Overaitis, pranešė, kad jau tulas laikas kaip serga džiova Jonas Kirvelis, vienas iš senųjų SLA. narių ir jam skundėsi, kad ji SLA. nariai užmiršę — neaplanka. Tai malonus reiškinys! Nariai neturėtų užmiršti savo brolio. Jonas Kirvelis randasi General Hospital, Second Blvd., netolį W. Warren Ave. Aplankykite.

F. Motuzas — koresp.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 40-tos Kuopos Nominacijos ir Kuopos Valdybos Rinkimai.

SLA. 40-ta kuopa savo priešmetiniame susirinkime gruodžio 6, L. M. D. Svetainėje, nominavo Centro valdybą. SLA. 40-toj kuopoj randasi suvirš 140 narių; susirinkime dalyvavo vos 55 nariai. Nors susirinkimas buvo kviesta atvirutėmis, bet didžiuma nedalyvavo visai.

Priešus prie Centro valdybos nominacijų, pirm., A. Vainorius, pareiškė, kad galima apkalbėti kandidatų tinkamumą, tik neįleidžiant kitų kandidatų. Buvo agituota visokių srašus, nes 40-toj kp. yra visokių srovų žmonių. Todel visį kandidatą gav po tam tikrą dalį balsų.

SLA. 40-tos kuopos valdybą išrinkta šios ypatos: pirm. A. Vainorius, pagelb. B. Lapeiką, sekr. K. Leliušis, fin. sekr. F. Savickas, izdin. J. Virbickas, izdo glob. F. Radziukynas ir V. Burdulis, marš. F. Maisiejus, ligonių lank. O. Paskevijienė, K. Miliauskas ir J. Virbickas, organizatoriai J. Virbickas, V. Burdulis ir K. Leliušis, dr. kvotėju Dr. J. Baltrušaitienė, koresp. J. Virbickas.

Taip pat išrinkta delegatai ir SLA. 3-čio apskričio suvažiavimui, kuris įvyks 17 sausio, 1932 m. Išrinkta 13 atstovų.

Prie SLA. 40-tos kuopos prisirašė vienas naujas narys, dar jaunas čia gimęs J. Griegas. Tai gi sekančiais metais gal pasiseks daugiau prisirašyti prie SLA. Mat pilsburgiečius daugiau išjudins SLA. Seimas, kuris atsisbus Pittsburghe ateinančią vasarą.

J. Virbickas, SLA. 40 kp. koresp.

WORCESTER, MASS.

SLA. Kuopos Minėjo Susivienijimo Sukaktuves.

SLA. trys kuopos — 57, 318 ir 358 — lapkričio 22 d. rengė SLA. jubilėines minėtuves. Tai įvyko Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje.

Vakaro pirmininku buvo p. J. Dvareckas, kuris po trumpo įžanginės kalbos, pirmiausia perstatė „Aušrelės“ chorą keletą dainelių sudainuoti. Choro vedėjas, p. J. Dirvelis, kaip tik ir buvo prirengęs tinkamas šiam jubilėjui dainėles. Po to, kalbėti perstatyta p. J. Januškevičius, Jr., dabartinis SLA. izdo globėjas, kuris trumpoje, bet gausingoje kalboje papasakojo SLA. istorijos praeities, apipiešdamas ir dabartinius laikus — kaip Susivienijimui yra reikalingas jaunimas. Trumpai pasakius, p. Januškevičius savo kalba sužavėjo worcesteriečius ir visi susirinkusieji jo kalba buvo užgnėdinti. Toliaus kalbėtojas, tai adv. F. Bagočius, kuris SLA. reikalus perstatė labai šviesioje formoje. Trečią kalbėtoju buvo p. A. Mikalauskas, SLA. vice-

prez. Jam teko pasakyti tai, ką pirmutiniai kalbėtojai buvo praleidę. Jisai nupeikė bolševikus, kad jie perdaug esą prisigėrę Maskvos raugo ir fanatizmo ir atsistoję skersai kelią lietuvių visuomeniškų darbų. Nekuriems bolševikams, kurių buvo šiame rengime, p. Mikalauskas kalba labai nepatiko ir kaip tik kalbėtojas pabaigė kalbėti, tai M. Staliūnionis ir J. K. Šalaviečius — bolševikų vadai — apipylė p. Mikalauską bolševikiškais klausimais. Į kai kuriuos klausimus kalbėtojas atsakė labai rimtai ir kaip tik adv. Bagočius pasirodė ant estrados — bolševikai pradėjo šaukti: „Bagočių, Bagočių, mes ir jam turime visą eilę klausimų!“

Jie privertė p. Bagočių atsakyti į paduotus klausimus. Pirmiausia p. Bagočius užklaustas, kam jis, anais laikais, skundęs Susivienijimą? P-as Bagočius atsakė, kad tai ne klausimas, bet užmetimas ir visgi į jį „klausimą“ atsakė, pilnoje to žodžio prasmėje bolševikus, kaip oisterius skaudėjo, voliodamas. Žmonių pilna svetainė, o bolševikai tik raitosi ir nežino, ką daryti. Trumpai pasakius, bolševikai gavo nuo p. Bagočiaus daugiau, negu galėjo tikėtis ir panešti.

Programo išpildyme dalyvavo dar ir šie: J. Dvareckutis ir J. Salioniuskas pasmulkavo ir tula panelę, kurios vardo neteko sužinoti, pagrojo pianu. S. Kamandulis ir J. Kamandulytė — smuiku ir pianu — puikiai sugrojo porą dalykelių. (Šie visi jaunuoliai yra p. J. Dirvelio mokiniai). Taip gi puikiai padainavo ir juokų prikritė „Mes Keturi“ — tikrieji lietuviškieji komedionai: Jonas Dirvelis, J. Stepšys, J. Eimkus ir K. Skrickis. Jie savo dainavimu tikrai visus sužavėjo.

Trumpai pasakius, SLA. trijų kuopų rengtas jubilėjus pavyko: didelė žmonių minia susirinkus klausėsi dainų, muzikos, prakalbų ir susipažino su Susivienijimu. Žmonių daug ir parengimą atsilankė todel, kad buvo surengtas puikus programos, rengė visos trys kuopos ir įžanga buvo veltui. Kolektyv parengime irgi nedarėta. Susirinkusi publika buvo pilnai patenkinta šiuo rengimu. Kai kurie net pareiškė: „SLA., kuopie milijoninė organizacija, tai ir milijoninį jubilėjų surengė“.

Prie progos, varde visų trijų kuopų, norim išreikšti širdingą padėką visiems kalbėtojams, „Aušrelės“ chorui, jo vedėjui p. J. Dirveliui, „Mes Keturi“ ir visiems programo pildytojams, lygiai ir publikai, kurios tiek daug ir parengimą atsilankė. Tikime, kad ateity ir k-p nors gražaus bendromis spėkoms galėsime surengti.

SLA. trijų Kuopų Rengimo Komisija:

Jonas Kazlauskas, SLA. 57 kuopos,
Jonas Dvareckas, SLA. 318 kuopos,
A. Žulkus, SLA. 358 kuopos.

COLLINGSWOOD, OHIO.

Iš SLA. 362 Kp. Susirinkimo.

Pereitas SLA. 362 kuopos susirinkimas buvo labai svarbus, nes buvo atliktos nominacijos ir SLA. Pildomąją Tarybą ir rinkta kuopos valdyba 1932 metams. Refika pasigalėti, kad musų kuopos nariai nepasistengė atsilankyti net tokį svarbų susirinkimą. Iš vi- uo atsilankė tik apie pusę narių, taip kad sunku buvo išrinkti net kuopos valdybą.

Po didelių diskusijų kuopos valdyba liko ta pati sena, tik pora valdybos narių atsiskėlė toliaus tarnauti kuopai, tai į jų vietas išrinkti nauji. Sekantiems metams kuopos valdyba bus sekanči: A. Dubauskas — pirm., P. Blazunas — vice-

pirm., J. Vaikšnora — fin. sekr., P. Zinis — prot. sekr., O. Jarešunienė — izd., P. Zinis ir A. Baltušis — izdo glo., V. Stutgis — maršalka, A. Dubauskas — org.

Naujo finansų sekretoriaus antraštas sekamas: Jonas Vaikšnora, 913 Royal Rd., Collinwood, Ohio. Visi kuopos nariai su visais reikalais kas liečiasi SLA. ir kuopos, taipgi norintieji prisirašyti prie S. L. A. 362 kuopos malonėkite kreiptis augščiau nurodytu adresu.

P. Zinis, SLA. 362 kp. prot. sekr.

LAWRENCE, MASS.

Iš SLA. 41 Kp. Veikimo.

Laikytame 6 d. gruodžio S. L. A. 41 kuopos susirinkime padaryta keletas gerų nutarimų. Pirmiausiai nutarta surengti prakalbas ir kalbėtojai pakviesti adv. F. J. Bagočių ir vietinius, bet laikas prakalboms dar nenuskirtas.

Toliaus eita prie Pildomosios Tarybos nominacijų ir Dr. Mikolaitis nurodė ką turime rinkti į SLA. Pildomąją Tarybą, kad organizacijos reikalai ateity būtų kuogeriausiai veltami. Po to sekė apsvartymas ar prisidėti prie SLA. 2-ro apskričio ir po apsvartymui vienbalsiai nutarta prisidėti prie SLA. 2-ro apskričio, kad bendrai su visomis šios apylinkės SLA. kuopomis dirbt organizacijos labui.

Toliaus ėjo kuopos valdybos rinkimas ir sekančioms metams kuopos valdybą sudarys sekanie veikėjai: A. Pivnickas — pirm., A. Bagdonas — vice pirm., P. Baumila — fin. sekr., T. Skusevičius — prot. sekr., J. Cilcius — izd., A. Klimauskas ir A. Pauliekas — izdo glob., V. Baliukonis — maršalka, B. Juškiešis ir Arbačiauskienė — lig. lank., P. Baumila — organizatorius.

Prie šios progos noriu priminti, kad kuomet įvyks SLA. 41 kuopos rengiamos prakalbos, tai malonūs SLA. 41 kuopos nariai ir visi vietiniai lietuviai prašomi atsilankyti į mūsų prakalbas, kuriose turėsime progos išgirsti daug naujų, įdomių ir naudingų dalykų. Ypatingai kuopos narių pareiga pasidaruoti, kad ir rengiamos prakalbos kuosekmingiausios būtų ir kad visi ateidami į prakalbas atsvettumet savo draugus ir pažįstamus, kad juos prirašius prie SLA. 41 kuopos. Visi SLA. 41 kuopos nariai neužmirškite šių savo pareigų.

P. Baumila.

ST. LOUIS, MO.

SLA. 214 Kp. Narių Domei.

Šiuomi noriu priminti SLA. 214 kuopos nariams, kad mūsų kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 27 d., 2 val. po pietų, mieste Knygyno Salėje, kampas 14-tos ir Cass Ave. Šis susirinkimas bus svarbus kiekvienam nariui, nes jame bus nominuojami kandidatai į SLA. Pildomąją Tarybą, todel visų narių pareiga atsilankyti į šį susirinkimą ir atiduoti savo balsą už jo supratimu geriausius kandidatus į Pildomąją Tarybą.

Taip pat šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba. Pagaliau, labai svarbu yra visiems nariams užsimokėti užlėktus mokesnius iki pabaigai šių metų, kad neliktumet suspenduoti ir kad atsitikime nevoliamės ar ligos kiekvienas galėtų gaut priklausantį pašelpą ar pomirtinę be jokių kliūčių.

Ant galo noriu atsikreipti į tuos buvusius SLA. 214 kuopos narius, kurie del savo galutinio nenusistatymo ar priegulėti prie mūsų Susivienijimo, ar prie bolševikų, yra suspenduoti, bet dar nėra galutinai

išbraukti iš SLA., kad atsilankytumet į šį paskutinį šiais metais 214 kuopos susirinkimą ir užsimokėtumet mokesčius ir vėl pastotumet pilnateisiais nariais užtikrintos organizacijos. Žinokite, draugai, kad man nemalonu siuntinėti narių mokesnius į Centrą du ar tris sykius į mėnesį, kuomet nariai po susirinkimui užsimoka. Malonėkite atsilankyti susirinkimui ir laiku savo mokesnius užsimokėti. Ypatingai visų narių pareiga atsilankyti į sekančią kuopos susirinkimą, kuris bus tokis svarbus ir kiekvienam nariui reikšmingas.

L. Čepaitis — sekr.

MILLINOCKET, ME.

Iš SLA. 26 Kp. Susirinkimo.

SLA. 26 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko gruodžio 6 d., pas F. Fišerį.

Į kuopos valdybą liko išrinkti tie patys: pirmininkas K. Fišeris, sekretorius V. Makauskas, ligonių lankytojas V. Bubliskauskas.

Lapkričio mėnesį laikytame kuopos susirinkime nominuota SLA. Pildomoji Taryba.

VI. Makauskas.

HARRISBURG, ILL.

Iš SLA. 16 Kuopos Susirinkimo.

SLA. 16 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 29 d., 1931 m. Buvo pakelta klausimas nominuoti Pildomosios Tarybos narius, bet šitas reikalas tapo nutarta palikti metiniam susirinkimui, kuris įvyks 27 d. gruodžio, 1931 m., toj pačioj vietoj, 2 val. po pietų.

Visi SLA. 16 kuopos nariai ir narės širdingai kviečiami į šį svarbų susirinkimą atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1932 m. ir nominuojama Pildomoji Taryba.

Už neatsilankymą į šį susirinkimą busite nubausti po 25c. bei pagal konstituciją.

Antanas Geraltauskas, SLA. 16 kp. fin. rašt.

NORWOOD, MASS.

Padėkos žodis.

Šiuomi noriu ištarti savo širdingos padėkos žodį SLA. 365 kuopos jaunuoliams iš Jamai, ca Plain, Mass., už pakvietimą manęs į taip rupestingai surengtą SLA. 45 metų suakutinių paminėjimą pokilį. Tauriu širdingai ačiu už tai, kaip lygiai ir už suteikimą man gėlių bukiето per jauniausią 365 kuopos narę, 8 metų amžiaus Onytę Zokas ir už suteikimą man garbės, pavadinant mane SLA. motina. Tokie momentai sudaro labai jaudinantį įspūdį ir todel iki ašarų susijaudinus negalėjau daug ko pasakyti tame momente.

Prie šios progos manau bus įdomu „Tėvynės“ skaitytojams žinoti kokie jaunuoliai sudaro 365 kuopa. Visi jaunesnieji nariai lanko augštesniąją viešą mokyklą, vyresnieji beveik visi lanko kolegijas. Ši jaunuolių kuopa yra skaitlinga nariais ir turtinga muzikos spėkomis, todel šiai kuopai nėra jokio sunkumo surengti gražius programas. Kuopa turi savo orkestrą, kuriai vadovauja p-lė Helen Kasparaitė, o jos sesutė p-lė Klara Kasparaitė yra gera pianistė ir akomponistė, kuri yra ir piano mokytoja. Šios kuopos valdybą sudaro sekanie jaunuoliai: pirm. M. Kasmauskutė, duklaimės ar ligos kiekvienas galėtų gaut priklausantį pašelpą ar pomirtinę be jokių kliūčių.

Ant galo noriu atsikreipti į tuos buvusius SLA. 214 kuopos narius, kurie del savo galutinio nenusistatymo ar priegulėti prie mūsų Susivienijimo, ar prie bolševikų, yra suspenduoti, bet dar nėra galutinai

bavusi savo kuopos parengimuose su skanių tortų pagaminimu, o dar tik 14 metų amžiaus mergaitė yra. Mat reikia pripažinti kreditą poniai Tumačiūnei, p-lių Jurėnaitiū matutei, kad ji turi gabumus įkvėpti savo dukrelėms mokytis to, prie ko jos turį palinkimą. Taip pat nemažas laimėjimas SLA. 365 kuopai gauti nariais ponus Sangailus, energingus veikėjus. Per daugelį metų ponis Sangailienė žinoma kaip gera veikėja parengimuose ir savo gabumais skatinti vaikus gaminti jau daug kartų yra pasitarnavusi parengimuose.

Taip pat reikia atiduoti kreditas ir kitų kuopų veikėjoms už surengimą šio pokilio, kaip 43 kp. veikėjai poniai Žilinskienė, 365 kuopos narei poniai Agurkieniė, Dorchesterio kuopos narės ponios Bratziutienė ir Aleknienei, taipgi poniai Keišlerienė ir p-lei mokytojai Pašakonis iš Chelsea, Mass. Visiems bent kuop prisidėjusiems prie surengimo šio puikaus pokilio priguli didelė garbė, o pirmiausiai tai SLA. 365 jaunuolių kuopai už sumanytą šį pokilį surengti, kuris įspudingai užbaigtas Lietuvos Himnu.

Ona Ramanauskienė.

HARTFORD, CONN.

Klaidos Pataisymas.

„T.“ num. 46 skyriuje buvo kontesto pasekmė po mano paveikslu parašyta, kad aš į jaunuolių skyrių prirašiau 1 narį, bet turėtų būti 11 narių, nes išties tiek laike kontesto prirašiau vaikų. Be manęs, dar kitas 124 kp. org. J. Ivanauskas, prirašė į jaunuolių skyrių 3 narius (suaugusių Ivanauskas prirašė 4).

P. Labanauskas, SLA. 124 kp. org.

NEKROLOGIJA

YOUNGSTOWN, OHIO.

A. a. Kazys Andrijauskas.

SLA. 157 kuopos narys Kazys Andrijauskas mirė 2 d. lapkričio. Velionis paėjo iš Lietuvos iš Panevėžio parapijos. Buvo labai rimtas žmogus ir dažnai buvo renkamas į S. L. A. kuopos valdybą. Pastaruoju laiku buvo kuopos vice pirmininku ir organizatorium, tai velionio pagerbimui kuopa nupirko gyvų gėlių bukiетą.

Velionis palaidotas lapkričio 5 d. su bažnytinėmis apeigomis ir vietinis klebonas, kun. Steitmanas pasakė graudingą ir gražų pamokslą, taip kad kiekvieno klausytojo ašaros per veidus riedėjo. Beveik visi kuopos nariai atidavė velioniui paskutinį patarnavimą ir į kapines velionio lavoną lydėjo 35 automobiliai. Palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Paliko nuliudime žmoną ir du sunu, o Lietuvoje vieną seserį. Mielas Drauge, ramiai išsėkis svetimos šalies šaltoje žemėlėje.

M. Subonis.

DURYEA, PA.

A. a. Antanas Jasulaitis.

SLA. 221 kuopos narys Antanas Jasulaitis mirė 9 d. lapkričio, palaidotas lapkričio 13 d., šv. Juozapo kapinėse, Duryea, su bažnytinėmis apeigomis. Velionis Antanas gimęs Lietuvoje Galakasių kaime, Vilkauskio valsčiuje, turėdamas vos 19 metų amžiaus atvyko į Ameriką ir apsigyveno Duryea miestely, kur išgyveno apie 40 metų.

Velionis prigulėjo prie SLA. 221 kuopos, šv. Juozapo Ukėsų Klubo ir prie lenkiško susivienijimo. Velionis paliko dideliam nuliudime žmoną Mariją, tris sunus ir aštuonias dukteris, kurių trys jau vedę ir visi gyvena šiame miestely. Taipgi paliko Amerikoje du brolius ir vieną seserį.

Velionio laidotuvis buvo didelis ir į kapines lydėjo skaitlinga minia palydovų, nes velionis buvo duriečiams gerai pažįstamas ir visų mylimas ir gerbiamas kaip geras ir linksmo budo žmogus. Geraširdis buvo ir niekuomet niekam neatsisakė patarnauti ar bent kuo pagelbėti, jei tik išgalėjo. Todel visų buvo mylimas ir gerbiamas ir todel visi kas tik galėdami stengėsi atiduoti velioniui paskutinį patarnavimą. Išsėkis malonus SLA. narys šaltoje Amerikos žemėlėje.

Antanas Sventickas.

CHICAGO, ILL.

A. a. Jonas Aleksandravičius.

SLA. 238 kuopos, Brighton Parko apylinkės, narys Jonas Aleksandravičius mirė spalio 25 d., šv. Kryžiaus ligoninėje pasirgęs tik tris dienas. Ligos priežastis, sulig gydytojų pra-nešimo, buvo kraujapilvis del ko velionis ir mirė. Kadangi velioniui buvo atimta kalba per tris dienas ir niekas negalėjo susikalbėti, tai dabar pasidaro keblumas jo turto paveldėjistės reikalui, nes velionis paliko žmoną ir sunų, tačiau niekas nežino kur velionio turtas buvo paslėptas ir kam užrašytas.

Velionis Jonas prigulėjo prie SLA. per ilgus metus. Įstojo į SLA. 1909 metais dar Kanadoj gyvendamas ir kuomet Susivienijimas įvedė augštesnius apdraudos laipsnius, tai velionis su savo žmona Prane persikėlė ant 1,000 dol. pomirtinės ir nei vieną kartą per tą 16 metų nebuvo suspėduoti. Velionis buvo nuosirdus ir darbštus šios kolonijos lietuvis. Jis buvo organizatoriu draugijų ir klubų ir tokiuose darbuose visuomet buvo pirmutinis. Šioj kolonijoj 1911 metais suorganizavo Keistučio Klubą ir per visą laiką pirmininkavo šiam klubui, pritraukdamas prie jo ir kitas draugijas ir klubus, kurie jau pradėjo silpniau gyvuoti.

Velionis Jonas atvyko į Ameriką 1899 metais dar jaunas budamas ir tuomet neįsėmiamos energijos šaltinį. Iš karto buvo kastas latalikas, nes ir jo vyresnis brolis yra kunigu, o jaunesnis brolis — muzikas Aleksis dabar yra vargonininku Waterbury, Conn. Taip pat ir pusbrolis yra kunigu. Bet veliaus velionis Jonas turėjo nesusi-pratimų ir net kovojo su kunigais. Mat 1904 m. velionis nuvykęs į Montreal, Kanadą ir surašęs daugiau lietuvių suorganizavo lietuvių laprapiją ir parsitraukė iš Amerikos už kleboną pagarsėjusį tuomet kun. Šlamą. Įvykus kivirčiams su kun. Šlamu, velionis atsisakė būti ir parapijos prezidentu ir apieidęs Montrealą atvyko į Philadelphia, Pa., ir tenai tulį laiką darbavosi su philadelphiečiais veikėjais. Gal daugelis iš philadelphiečių dar ir po šiai dienai prisimena velionį Joną Aleksandravičių. 1910 metais atvyko į Chicago ir velionių pirmu kartu teko pažinti S. L. A. jubilėjinio 25-to Seimo iškilmėse birželio 11 d., tais pačiais metais. Nuo to laiko teko artimai su velioniu dirbti ir jo gražius visuomeninius darbus sekti ir jų liudininku būti.

Skaudu netekus tokio veikėjo mūsų Brighton Parko kolonijoj. Taip pat gaila netekus gero lietuvių ir ištikimo veikėjo ir SLA. 238 kuopoje. Bet mirtis neklusia nė vieno kuomet jo draugai sutiktų išleisti jį iš savo tarpo, todel negalėdami nepermaldaujamos mirties išvengti, tad ir velioniui Jonui tegalime tik pasakyti: išsėkis ramiai energingas Veikėju šaltoje laisvos Amerikos žemėlėje.

J. A. Povilaitis.

Pastabos Ant Vietos

Šiais metais nominacijos ir rinkimai SLA viršininkų būnė „gyviausias“ už visus kitus buvusius. Butų labai graži, jei tas „gyvumas“ būtų rimtas, kultūriškas. Deja, tokiu pavadinti jį negalima. Vadų, veikėjų nesutikimai, barmiai, vienų kitų pravardžiamai, niekinimas ir darymas žymesnių žmonių, tiesiog perėjo doros ir etikos ribas. Per apie dešimt metų, kada komunistai veržėsi į SLA valdžią, tada toks nekultūriškas „gyvumas“ kartais buvo patel sinamas. Bet kuo jį neapibūdinti dabar, kuomet komunistai netekę reikšmės to visko priežasčia but negali? Tokia, atsi- prašant, purvina narių savitarpinė „kova“ organizacijai sveikatos nežada.

—
Buvo laikai, kada SLA, neturėdamas savo organo, prašydavo pašalinius laikraščius patarnauti nuo Seimo iki Seimui kaip organus nors valdybos oficialių žinių paskelbimui. Tada prašomi laikraščiai atsisakydavo, aiškindamiesi, kad organavimas vienai organizacijai kenkia jų būnui. O dabar? Dabar pašaliniai laikraščiai visai neprašyti virto organais. Į vieną, antrą, trečią ir ketvirtą kaip tik dirbsteli, iš tolo pamatysi didelius antgalvius „SLA reikalai“. Po tais antgalviais kalbama apie SLA reikalus (ir tas jų būnui jau nekenkia), nors laikraštinių ne vieną kartą buvo sutarta nesikišti į reikalus tų organizacijų, kurios turi savo oficialius organus.

—
Ši ar taip sakysite, bet kasžin ar nebutų praktišku dalyku, kad busiantis Seimas nuimtų kvarantiną, draudžiančią „Tėvynę“ atidaryti skiltis agitacijai už kandidatus į S. L. A. viršininkus laike nominacijų ir rinkimų? Daug sveikiau būtų organizacijai, kada savi reikalai būtų apkalbami namie. Kas iš to, kad dabar turėdami savo laikraštį, laikome jį užrakine ir tuomi verčiame narius imtis tokių organų, kurie niekieno nekontroliuojami, tyčia ar nežinodami dalykų stovio, falsifikuoja faktus, skelbia nesąmones, kiršina narius vienus su kitais, ir mes tuos narius darome klajunais, kurie iš jų laikraščių prisidėmę neteisėgų žinių, darosi savo organizacijos destruktoriais.

—
Aš manau, kad atidarymas „Tėvynės“ skiltį agitacijai už nominuojamus ir renkamus kandidatus būtų naudinga reforma mūsų organizacijai. Tik Re-dakcijai turėtų būti duota galia visus agitacijos raštus kontroliuoti taip, kad juose nebūtų koliojimo, niekinimo ir užgauliojimo ypatų. Lai giria kas ką mato geru ir tinkamu, tas skriaudoms niekam nepadaros, o demoralizaciją tarpe narių sumažins. Atminkime, kad demoralizacija, kokia šiandien vartojama, negali likti ateičiai. Atminkime, kad šiandieninė demoralizacija mes toleruodami ir praktikuodami, nepritraukdami prie SLA jaunimą, kurį šiandien taip dažnai ir garšiai kviečiame pas save, ir kartu nuo savęs tą jaunimą baidome savo pasielgimais.

—
Ar prieš dvidešimt metų SLA kuopos pradėjo organizuoti apskričius. Pradžią jų atsirado Penn. valstijoje ir toje valstijoje šiandien tokių apskričių yra trejetas. Tuli jų gražiai darbuojasi ir nuveikė gražaus darbo žymią dalį. Pastarais laikais, kiek mato- si iš tų apskričių suvažiavimų protokolų, apskričių didelio

veikimo nesimato. Žinant kaip sunkius laikus dabar pergyvename, Penn. valstijos apskričiams apsilpusį veikimą blogu jiems skaityt negalima, ir tas lai nebus iškalbėta. Pripažinti kime jiems žymų pliusą už nuveiktus darbus kada dirbt jie turėjo pajėgų, o kaip pasilsės, jie ir vėl gražiai dirbs.

—
Užsiminus apie apskričius Penn. valstijoje, turiu prisiminti apie apskričius kitur. Naujos Anglijos (Conn. valstijos) 4-tas apskritis veikė labai gražiai ir nuveikė daug darbo labdarybės žvilgsniui, užką lai bus jam neatimama garbė. Ir būtų daugiau tokio darbo nuveikęs, nes ižde turėjo kapitalo ar \$1,200. Bet ištiko nelaimė! Iždininkas bankrutuodamas savo biznį, „nusiėmė“ ir šito garbingo apskričio iždą! Del šios prie- žasties veikėjai nusiminė ir lyg neteko energijos tolia- niam darbui, dargi emė bartis vienį kitus kaltindami už nuo- stoli. Broliai! Nelaimėn klu- stas, ne nelaimės priežasties reikia ieškoti, bet išeities iš to nelaimės. Suremkite savo išgales petys petin ir vėl sto- kite prie darbo, kad nuostolį išdildžius. Jūs darbuotys ir energiški. Praeities pamokin- ti ir vėl nuveiksite didelį dar- bą.

—
New Yorko apylinkėse irgi gyvavo apskritys, apie kurio nuveiktus darbus šiuo neturiu žinių, tik žinau, kad tas apskritis kasžinkur dingio, nes atsimenu „Tėvynėje“ buvo rugonų ant valdybos, kad apskričio likimu visai nesirūpi- nama. Prieš mėnesį laiko kluvo man laimė susitikt sa- vo apylinkėj vieną lietuvį iš Newarko, kuris įeina į ano apskričio rubežius. Užklauso- jo apie aną apskritį, mano- svečias šiurkščiai atsakė: „Kur velnias negali atlikt blo- gą darbą pats, ten siūnčia po- litikierius... Apskritys kaip gyvavo, taip, bet gyvavo, kol politikierių nebuvo; politikie- riams jame atsiradus, iš vie- no apskričio tuojau pasidarė du, o dabar neturime nė vie- no...“

—
Politikieriaivimais, tiesa or- ganizacijai sveikatos neduoda. Imkime Chicago. Tai Ameri- kos lietuvių kultūros kolonija. Tokia buvo kada ji buvo liuo- sa nuo politikierių. Šiandien ten politikieriaivimų gušta. Kiek iš to naudos organizaci- jai? Chicago ir apylinkės ri- bose gyvuoja irgi 6-tas apsk- ritys. Prieš porą mėnesių į- vyko to apskričio suvažiavi- mas. Skaičiau to suvažiavimo protokolą ir labai stebėjau, kad į suvažiavimą atvyko ma- žesnis pusė delegatų to skait- liaus, kokį kuopos buvo nus- kyrys. Viena kuopa turėjo nu- skyrus 11 delegatų, tai į su- kama suvažiavimą ne vienas neatvy- ko. Matot kiek svarbos deda nariai į savo organizaciją!

—
Bet ačiū dievams, nevisur toki juodi debesiai. Štai dar nesenai Mass. valstijoje susi- darė naujas 2-ras apskritis. Gyvuoja jis dar nesenai, nes dar tik du savo suvažiavimų turėjo. Ir ką manot? Pasta- rame savo suvažiavime šis apskritis iš savo iždo aukavo taip vadinamam „bedarbių narių fondan“ čielą šimtinę! Kitiems labdaringsiems reika- lams irgi aukavo mažesnes sumas. Jis rengė vieną išva- žiavimą ir į jį sutraukė tiek publikos, kad net SLA. presi- dentas p. Gegužis (dalyvavęs tame išvažiavime) stebėjosi, jog nematęs dar tokio didelio skaitliaus lietuvių išvažiavi- muose. O tas išvažiavimas

Mokslo Judėjimas

(Sulig Harvardo univ. filosofijos profesorius Dr. R. B. Perry knygos „History of Philosophy“ sutraukos „Scientific Movement — Mokslo Judėjimas“ 223—27 pusl.)

Nuo 15-to amžiaus vidurio Vakarų Europa praskynė eilę nuotikių. Graikiškų mokslininkų palydovai, apsigyvenę Italijoje, atskleidė viltungumo žemę (promised land). Arabai Ispanijoje emėsi priekelti — atskleistis senovės literatūros, filosofijos ir dailės dalykus. Istorikas horizontas mūsų protėvių, kuris buvo apjuostas katalikiška era, prasytynė anapus krikščionybės. Rymo bažnyčia laukė ir toliau savęs nieko nematė, tik tamsą, bar- barizmą ir viešpatavimą. Tuo momentu R. bažnyčia, kaip duktė galybės, lobio-turto, bu- vo civilizacijos įvairybė. Civi- lizacija susigveno su vakarų tautomis.

Unijos vokiškų tautų su graikais ir romėnais-italais, ankstyvuosius krikščionių (suprask graikus bei Rytų katali- kus), nežiurint ant to, kad tie pirm 15-to šimt. buvo krikščio- niškos judėjimo vadais visame žemės puskamuoly, atstu- mē nuo R. bažnyčios kualo (suprask papos). Rymo baž- nyčios nepakanta (prejudice) sulig savo pašaukimu pamata- vo: „nėra jokio išganymo, nė tikros civilizacijos, nė tikybos, nė moralybės anapus bažny- čios“. Greta to visko, istori- nis mokslas pakilo iš sustingi- mo. Mat pradėjo senovinių studijų atskleisti. Ir žmonija pasikeitė, liovėsi buti „gerais katalikais“. Virto žmonėmis, humanistais, filantropais. Vos tik keli šviesūs spinduliai gilio praeities sužibio, ir visa istorija Ariškos Europos pažen- gė pirmyn politikoje, literatu- roje, filosofijoje, archeologijoje ir kituose mokslo klau- si- muose. Išgales atskleidimui senovės mąnymo padidėjo. Is- torinis mokslas atvydžiai linko prie senovės mąnymo linko be- galinės padangės ir žemės ap- valumo.

Ligi atgimimo metų istori- kas mokslas mažai interesavo- si praeities tvariniais. Laike sustingimo, senovybė buvo ne- žinoma viduramžiams. Tik mokslui sujūdėjus senovybės žynysta tapo mazgu centrų interesų.

Netikėtai žmogus atrado žmoniškumą, kad pažintų del- so jisai privalo suprasti tikrą formą žemės gyvumo ir judė- jimo. Katalikiškas pasaulis buvo žinomas romėnams. Tai Mediteranijos pakrantės piet- vakarės Azijos ir Š. Europos. Kolumbus atrado Naują Svie- tą. Vasca Gama pasiekė Indi- ją. Keliauninkas Magellanas beveik apkeliavo aplink žemę. Tokie atradimai pateisino se- novės hipotezes — „mūsų žemė yra apvali, lekia padangė- je“. Išrodė lig kokia svajonė, kai Aristotelio iliuzija. Tuomi žemė buvo nužiuurėta apvalia. Diduma suprato, kad žemė sto- vi visuomet vietoje, o dangaus kūnai skrenda apie ją. Tycho Brahe pirmiausiai išėjo prieš tradicinę kosmografią. Mat jisai ižiūrėjo saulės centrulu- mą planetinėje sistemoje. Jisai dirbė tiek tikėjo ar suprato, buk vis pasvietė keliauja apie žemę. Kopernikas pradėjo žy- gius, kad mūsų žemė yra taip pat planeta, kaip ir kitos pla- netos ar svietai. Koperniko

davė tiek pelno, kad šiandien apskritis gali aukaut šimti- nes labdaringsiems tikslams. Jūs Mississippi klonio koloni- jos, nusiimkite kepus prieš SLA. antrą apskritį, ir linkė- kite jam ilgo, ilgo gyvenimo. V. S. Jokubynas.

teorija iškėlė „saulės centrulu- mo sistemą“. Pastaroji teori- ja buvo judinama senoje pra- eityje. Koperniko teorija bu- vo lig hipotezė. Tikta Keple- riui užtarus, liko praplėsta. Keplerio atradimai buvo — tai planetinė aplinkračio skraidimo traukmė ar įstatai. Gali- lejas išmokino buk žemė tur- ti dvejopą sukimasi. Jisai išra- dės teleskopą, ižiūrėjo Jupi- terio mėnulių — satelitus ir jų skridimo linkmę.

Heliocentrinė teorija sujudi- no abi bažnyčias. Kepleris bu- vo persekietas. Galilejas bu- vo verčiamas išsižadėti savo paskelbtų teorių. Konservatyviai užsispyrėliai (stuborn conservatives) suprato, kad pr: mimas Koperniko teorijos bus išgriovimas krikščionybės. Saulės centrinė esmė ir žemės sukimasis apie ją, esą abiem bažnyčiom reiške praužtį. Mat, delto Joshua lieka be stebuk- ly. Biblija jau klysta. Kartų klysta ir bažnyčia. Jau žemė planeta, skrenda erdvės beribėje. Tuomet nebelleka galu- tino dangaus. Čia jau apsi- reiškė Aristotelio padavimas — „Pasvietė yra begalyne“. Tas buvo suprasta, buk nėra dan- gas atskiro nuo žemės, nė viršgamtinės esybės ar Die- vo.

Nežiurint bažnyčios priešin- gumams, naujos teorijos plė- tės, atradimai ir išradimai dauginosi. Pirmiausiai patiko spaudos išradimas, kompas ir teleskopo išradimai. Iki kol

Naujas Varžymas Ateiviams

Generalis Imigracijos Komi- sionierius išleido naują pat- farkymą Grįžimo Leidimų (Re-Entry Permits) gavimui. Tas patvarkymas žinomas kai- po General Order No. 182 ir jis galen ateinančio sausio 1 dieną.

Sulig to patvarkymo visi svetimų šalių piliečiai, norėda- mi laikinai išvažiuoti iš Ame- rikos ir turėti teisės laisvai grįžti į šią šalį, turės asmeni-škai atvykti į Imigracijos Stotį ir ten paduoti prašymą to „Re-Entry Permit“ gavimui. Imigracijos inspektorius patik- rins prašytojo atsakymus, as- menybę ir paveikslėlius, užliu- dys prašymą ir viską nusiųs į Washingtoną. Ten bus patik- rintas prašytojo atvykimo į Ameriką legaliskumas ir, jei kličių nebus, reikalaujamas „Re-Entry Permit“ bus atsiųs- tas į Washingtoną į Imigra- cijos Stotį, kur antru kartą prašytojas turės asmeniškai atvykti to permuto atsiimti. Permuto gavimui reikalaujama bent 30 dienų laiko.

New Yorko apylinkės gyven- tojams teks važiuoti tais rei- kalais į Ellis Island, ar taip vadinamą „Kaslegarnę“. Ka- bei Aristotelio iliuzija. Tuomi žemė buvo nužiuurėta apvalia. Diduma suprato, kad žemė sto- vi visuomet vietoje, o dangaus kūnai skrenda apie ją. Tycho Brahe pirmiausiai išėjo prieš tradicinę kosmografią. Mat jisai ižiūrėjo saulės centrulu- mą planetinėje sistemoje. Jisai dirbė tiek tikėjo ar suprato, buk vis pasvietė keliauja apie žemę. Kopernikas pradėjo žy- gius, kad mūsų žemė yra taip pat planeta, kaip ir kitos pla- netos ar svietai. Koperniko

Kitų valstijų gyventojams irgi bus daug trukdymų, nes reikės net du kartą važinėti į tolymas Imigracijos Stotis. Šio, taip labai apsunkinančio patvarkymo pakeitimui, atei- vių organizacijos, klubai ir pa- vieniai Amerikos piliečiai rašo savo kongresmonams ir sena- toriams prašymus ir protes- tus. Reikalaujama, kad pri- iminėti prašymus „Re-Entry“

dar Newtonas suformulavo Naują Kosmologiją pasaulinės traukmės, mokslas supurtė scholastikizmą ir palengva žy- giavo pirmyn. L. De Vinci ir jo draugas — tėvynainis Fra- kostaras ištobulino Archimedo ir Aleksandrijos mokslininkų fiziką, optiką, mechaniką. Fran- cuzas Vieta patobulino algebrą link geometrijos. Anglas Ne- peris išrado logaritmą. Belgas Vesale su veikalu „De corpo- ris humani. fabrica“ (1553) praskynė biologijai kelią ir su- formulavo žmogaus anatomiją. Anglas Harvey paskelbė krau- vės cirkuliacijos teoriją. Tą te- orią patobulino ispanas M. Servetas ir italai R. Columbo su An. Caesalpinu.

Iš visų modernių teorių Koperniko teorija buvo įtek- mingiausia. Jo veikalas „Ce- lestial Revolutions“ buvo žy- miausias nuotikis intelektu- alės Europos istorijoje. Tas pradeda Modernišką Pasaulį. Išsivystymas Begalinės Pa- svietės, kuri senovėje buvo pasmerktas, nenustumė nė ti- kybos, nė nematomo dalyko (Dievo). Kitaip sakant, tasai įvykis tikta pagerino mūsų idėjas link pasaulio susikuri- mo. Pastarasis nustatymas pagimdė ar davė filosofinę re- formą, taip vadinamą laisvos minties pagrindą 15—16-tam šimtmėčiuose. Apie 1600 m. keli naujanybių pravadymai (inovators), kaip Bruno Ita- lijoje, Baconas Anglijoje ir Dekartas Francijoje, moder- nizmą supynė, bei minties lai- svę išplėtė.

Vertė M. Stakėnas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

LAIMĖ IR PASISEKIMAS.

Žinojimas savo silpnųjų ir jėgos, mo- kėjimas pačiam save kontroliuoti veda prie laimės ir pasisekimo.

Mūsų gyvenimas, mintys, kalba, darbai ir pasielgimai privalo būti kontroliuojami taip, kaip ir šis pasaulis kad eina savo keliu.

Mūsų žemė ir šandien sukasi apie saulę tais pačiais ta- kais, kaip ir prieš tūkstančius milijonų metų kad sukosi. Žemė nors ir taip sunki, kai geležinis skridulys, bet nei ant plauko nepakrypsta iš savo kelio. Neimatuojamai begalinė gravitacijos jėga traukia žemę prie milijonų kartų didesnės už ją saulės, bet žemė besisukdama aplink saulę, laikosi savo rate. Lygiai taip, kad smarkiai sukančią vandenio apie galvą nei vienas vandents lašas neišpuola, nors iš- kėlus virš galvos viedro dugnas esti viršuje, o vanduo apa- čioje. Taip žemė laikosi nuo saulės besisukdama aplink sau- lę.

Kitados tik mokyti vyrai tas gamtos paslaptis suprato, o šiandien pradinės mokyklos vaikai jau žino.

Lygiai tas pats su pavienio žmogaus gyvenimu. Žmo- gus turi prigimtą patraukimo jėgą. Kaip lokomotyvas turi kontrolierių, kuris reguliuoja jo besisukančių ratų greitu- mą, taip žmogus turi mąstymo jėgą, kuri reguliuoja žmo- gaus valią. Jei tas regulatorius sugenda, tai lokomotyvas iš- puola iš balanso. Taip ir žmogaus valia, jei atsisako paklus- numo, tai žmogus nustoja balanso ir papildo kartais kvai- liausius dalykus. O žmogaus mašinerija susigadina nuo įvai- riausių priežasčių: nedamiojimo, protiško pailsimo, nuo ne- tinkamo sveikatai gyvenimo aplinkybių, nesuderinto apsi- vėdimo, nuo alkoholio perdidelio vartojimo ir nuo šimto ir vienos kitų įvairių priežasčių.

Daugelis iš mūsų pažįstame žmonių, kurių gyvenimo re- gulatorius susigadinęs, pamatęs balansą. Su tokiu žmogum negalima joku būdu sugyventi, nes negalima susikalbėti. Kokių tonų į jį neatsiliepi, kad ir mandagiausiai prakalbėsi, tai jis bus nesukalbamas: tavę užgas, išgrubijonis be jo- kios priežasties. Žodžių, prie tokio be kontrolės žmogaus nei su auksu neprižiūbėsi. Bėda tokiame žmogui be kontroliavimo- si gyventi. Bet dar blogiau sveikam su tokiu ligoniu sugy- venti, nes ką vienas subudavoja, tai antras sugriauja. Bu- davojimui reikalingi blavius smegenys ir apgalvoti planai, — grovimui to nereikia. Didiesio vargo negali buti, jei prisi- na gyventi poroje vyrai su motere, kuri netenka savęs kon- trolės, bet dar blogiau material gyventi su vyru, kuris enetn- ka žmogaus valios tvirtumo.

Jei norime buti laimingais, butinai privalome laikytis tam tikrose ribose taip, kaip mūsų žemė kad laikosi. Jei bus perdaug jėgos, perdaug ambicijos, gali mus išmesti iš balan- so. O netekę jėgos savęs suvaldymui, negalime turėti pasi- sekimo mūsų gyvenime.

Pasirijimas siekti prie augstesnių, prakilnesnių dalykų mums neduoda ramumo. Toki žmonės, kurie eina pirmyn su pasirijimu, tveria naują gyvenimą, meta šalin senus at- gyvenusius savo laiką dalykus ir savo protu tveria naujus. Lygiai kaip pati gamta naikina tą, kas atgyveno savo laiką ir gimdo jų vietoj naujus diegus.

Kiekvieno žmogaus pareiga yra rupintis geresne atei- timi. Nežiurint kaip mažai progreso padarysime, bet tas bus jau įrodymu, kad einame pirmyn, o ne atgal. Ir jei žingsnis po žingsnio eisime pirmyn, tai laimė ir pasisekimas patys pas mus ateis.

tos laipsnio nepasiekėm, tai kito išėjimo nėra, kaip tik tu- rime ir privalome įsisteigti mūsų. Pirmas, tai paniekinimas to garbingo, doro, pasiūventu- sio visą gyvenimą lietuviybės dirvoje piliečio. Antra, įžėdi- mas katalikų, kuriuos jis mē- guomet yra kaip tik pageidau- tina, kad kodaugiausia žmonių išvažiuotų į užsienius nors trumpam laikui, o ne butį sun- kenybe šiai šaliai.

Pėbė.

Ką pasakytumei progresyvi žmogui, kad štai lietuviybės dirvoje dirbęs žydas, vokie- tis rusas jam mirus būtų norima jį palaidoti į katalikiškas ka- pines su katalikiškais apeigomis? Manau, kad nenoromis ant kiekvieno iš mūsų veidų pasirodytų ironiška šypsena. Ar ne? O vienok kaip atbulai ir keistai logikos aparatas vei- kia, kada nebažnytinis lie- tuvis miršta, kuris nieko ben- dra su bažnyčia neturėjo, tai mes pasipiktiname, kad kuni- gas atsisako palaidoti į katali- kiškas kapines.

Brolau ir sese lietuvi ir lie- tuve — taip mes lietuviai; bet nežiurint, kad mes vienos tau- tos nariai, vistiek mes skirtingų pažiūrų. Vieni lietuviai ka- talikai; kiti lietuviai liutero- nai; treči lietuviai pravoslau- ni; ketvirtai lietuviai laisvama- niai ir tt. Religijos įsitikini- muose mes esame labai skir- tingi. Neretai net amžini prie- šai vieni kitiems. Dar mes sa- vęs neišsianklėjome buti to- lerantiškais nors mirus. O kol to augsto kultūros ir apsi- vė-

Todel mylimi amerikiečiai lietuviai prigriebkite man, ateikite talkon įsteigti Kupiškį Laisvas Kapines. Gal ir tu laikui atėjus galėsi ramiai vie- telę čia rasti — kas gal žino- ti...

Kad ir mažiausią auką mel- džiu priduoti žemiau pasirašu- siam, kurie pinigai nevilkinant bus pasiūsta Etinės Kultūros Dr.-jai, Kupiškio skyriui.

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

T. M. D. REIKALAI

PROTOKOLAS
T. M. D. Centro Valdybos Susirinkimo, Ivykusio Spalio 29 Dieną, 1931 Metais, „Vienybės“ Redakcijos Kambary, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

1. Nepribuvus pirm. K. S. Karpavičiui, susirinkimą atidaro ir vedė vice-pirm. P. Bukšnaitis. Dalyvauja sekami valdybos nariai ir svečiai: vice-pirm. P. Bukšnaitis, sekr. M. L. Vasil, išd. A. B. Strimaitis ir Apšv. Kom. narys J. Valaitis. Taipgi dalyvauja J. Sekys iš Hartford, Conn. ir Ks. Strumskis iš Brooklyn, N. Y. (pirm. K. S. Karpavičius pribuvo vėliau).

2. A. B. Strimaitis plačiai raportuoja iš savo praėjusio darbuotės del organizacijos darbo ir nurodo dabar esamą draugijos turą knygomis, kurių yra apie už \$7,000 vertės. Taipgi pažymi prieštatis del kurių tapo prašalintas buvęs sekretorius Matas Biekša iš sekretoriaus vietos, o jo vieton išrinktas M. L. Vasil. Vieton mirusio vice-pirm. P. A. Dėdno išrinktas P. Bukšnaitis. Toliaus nusiskundžia, kad

nekurie laikraščiai netaipino jo straipsnių draugijos reikalais, kurių jis parašęs apie ke-turliolika. Raportas priimtas.

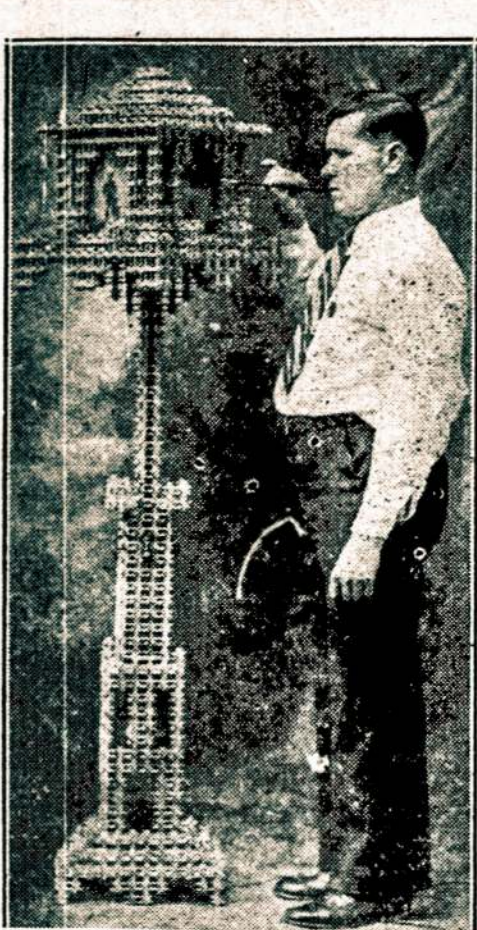
3. Apkalbėjus draugijos padėtį ir esamas knygas, prieita išvados: visus Vinco Kudirkos Raštus (jų yra apie 170 kom-pletų) ir Lietuvos Istoriją ap-simainyti su Lietuvoje esa-mais knygynais ant naujų knygų sulig sutarties, kurias greitai laiku nariams būtų ga-lima duoti. Tas darbas atlikti palikta sekr. M. L. Vasil.

4. Visas esamas mažesnės vertės knygas pasiūsti Pietų Amerikon T. M. D. kuopai ir kitur, kaip tai: Kanadoje, Ar-gentinoje, Brazilijoje, Škotijo-je, Vilnijos lietuviams ir Ame-rikoje esantiems knygynams.

5. Nutarta paraginti kuopų valdybas, kad jos siųstų cen-tran kuopose užsilikusius mo-kesčius ir tvarkytų kuopų rei-kalus.

6. T. M. D. seimas nutarta laikyti drauge su SLA. seimu, kuris įvyks Pittsburgh, Pa. se-kamais metais.

M. L. Vasil,
T. M. D. sekr.

GABUS LIETUVIS.

Šiame paveikslėly matote Miką A. Belaską, SLA. 270 kuopos narį ir išd. globėją iš Niagara Falls, N. Y. Jis už-baigia savo darbą malivoda-mas ant šilko savo stebėtinu kurinio pagražinimui. Čia ma-tote puikią lempą, kuri pada-ryta ir sudėta iš 4,512 kavalkų be vinių ir klijų. Tai stebuk-lingas kurinys, kuriam p. Be-laskas jau gavo patentą Wa-shington, D. C., patentų biure. Ši puiki lempa šviečia elektri-ku ir išduoda aštuonių skirtingų spalvų šviesą lig pačiai že-mei. Lempa padaryta iš labai kieto medžio, vadinamo „Ame-rican box wood“ ir turi 72 co-liu augščio. Gražus talentin-gio SLA. veikėjo darbas.

Be to, teko sužinoti, kad mu-sų tautietis yra pasiuntęs į Washingtoną užpatentavimui dar keletą dalykų — naujų iš-radimų, apie kuriuos pranešiu „Tėvynės“ skaitytojų žiniui, kuomet jie bus užpatentuoti. Malonu ir garbė mums SLA. 270 kuopos nariams turėti sa-vo tarpe tokį gabų ir pasižy-mėjusį lietuvi.

SLA. 270 Kp. Narys.

SO. BOSTON, MASS.

Bedarbės, o sykiu ir bado šmėkla kasdien vis labiau sle-gia žmones. Susirupino visi be-darbių klausimu ir visokiais būdais stengiamasi jiems pa-dėti.

Be oficialių įstaigų, kurių reik pasakyti labai mažai yra, visoj Amerikoj susiorganizavę įvairūs komitetai, kurie sten-giasi padėti savo tautiečiams. Tuo tarpu lietuvių, ypač Bos-tono, palikti Dievo globai ir jais niekas nesirupina. Tiesa, Lietuvių Metodistų Žinyčios komitetas iki šioliai daugeliu padėjo, bet juk tai nevieno as-mens ar įstaigos darbas, kuomet kasdien bedarbių skaičius didėja ir baisus skurdas kan-kina juos.

Kilo gyvas reikalas suburti visas lietuviškas jėgas ir ben-drai, neatsižvelgiant į partijas ir tikėjimus, gelbėti atsiduru-sius blogio padėty tautiečius. Tad broli ir sese, ir šį klau-simui ne negali žiūrėti pro pir-sius, nes gal ryt ir pats atsi-dursi tokioj padėty. Taigi pra-dome jusų draugijos susirinki-me ar valdybos posėdy išrink-ti tris delegatus su įgaloji-mais ir gruodžio 17 d., 1931 m., 7:30 val. vak., atsiųsti juos į Lietuvių Metodistų sa-lę, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass.

Tą vakarą čia įvyks visų lietuviškų organizacijų ir draugi-jų pasitarimas, kuriame bus išrinktas nuolatinis komitetas ir aptars kitus reikalus. Šito komiteto pareiga bus rūpintis lietuviams bedarbiais.

Rev. B. F. Kubilius.

CHICAGO, ILL.

Chicagoje plačiai žinomas viešas accountant, auditorius ir federalių taksų mokyklime patarėjas SLA. narys P. J. P. Varkala perkėlė savo ofisą į naują vietą. Dabar jo ofisas randasi antrame aukšte po No. 3241 So. Halsted St., Chi-

cago, Ill. Viršuje visiems ži-nomos p. Juciaus valgyklos. Telefonas pasilieka tas pats: Calumet 1656.

Taigi kuriems lietuviams reikalinga tokio eksperto pa-gelba, patartina visiems atsi-lankyti su tais reikalais pas SLA. narį. Visuomet atmin-kime gražų Chicagoje gimusį obalsį: Savas pas savą.

SLA. Narys.

YOUNGSTOWN, OHIO. SLA. Narių Sidabrinės Vestuvės.

Lapkričio 22 d. pp. M. Lu-koševičiai minėjo savo 25-me-tines, arba sidabrinę vestu-vių, sukaktuves. Svečių pas-pp. jubilatus atsilankė virš šimto. Dauguma svečių buvo iš Pittsburgh'o, Pa. Dalyvavo: pp. Lapinski, Geležauskai, Urbanavičiai, Schotenberg, Pečiuliai, Kalendai, Kodžiai, Tamulioniai, p. Rodžers su dukrele, Radževičiai, Jurkunai ir kt. Buvo daug ir svetim-taučių, kurių visų pavardečių neteko sužinoti.

Lukoševičių dukrelė Rožė Lukoševičiūtė padainavo kele-tą puikių dainų. Reikia pasa-kyti, kad p-lė Rožė Lukoševi-čiūtė turi puikų balsą ir dar vis mokinasi dainavimui. Youngstown'o lietuvių šia di-ninke labai didžiujasi, nes ji netingi mus parengimuose palinksiminti ir savo malonių balseliu žavėti.

Pp. Lukoševičiai gavo puik-kių dovanų, tarp kurių buvo laikrodis ir radio. Pp. Lukoševičių švogeris, p. V. Pečiulis, pasakė trumpą prakalbėlę lie-tuviškai, o Mrs. E. Schoten-berg angliskai. Kaip kalbėto-jai, taip ir visi svečiai jubila-tams linkėjo visų laimijų jų gyvenime ir sulaukti aukšnių vestuvių.

Pas V. Pečiulis labai sma-giai pagrojo armonika, o sve-čiai tikrai lietuviškai pasišo-ko. Visi linksminosi smagiai ir veik net iki pirmadienio ry-to.

Jubilatams pp. Lukoševi-čiams linkiu dar koilgiausios ir kosmagiausios pagyventi ir smagiams ir linksmiems auk-snės vestuvių sukaktuves mi-nėti!

M. Jurkunienė.

PITTSBURGH, PA. Pittsburghas Vis Progresuoja.

Pirmiau Pittsburgho piet-nėje daly buvo trys klubai, bet mažai reikšmės turėjo. Pagaliau visi šie klubai susi-tarę susivienijo ir pasivadino „Lietuvių Piliečių Vakarinių Pensylvanijos Klubas“. Nu-sipirko gražų namą ir dabar apie šį klubą sukasi didelis veikimo ratas. Yra sporto ša-ka ir turi bolininkų vyrų aš-tuonis jautkus ir keturis mo-terų jautkus. Suneina, palešia, pasilinkmina ir iš sumokėtų pinigų geriausi loškiai gauna dovanas. Be to surengia dar vieną ar du bankietus.

Be visko dar ir klubas už-derba ir pelnas eina į pašelpo fondą. Be to, klubas aukoja svetainę laikymui susirinkimų augstųjų mokyklų studentams, kas duoda progą jaunuoliams organizuotis ir priprasti prie

savųjų, prie mūsų visuomeni-nio veikimo.

Pavyzdingi Jaunuoliai.

Kuomet susiorganizavo Mok-sleivių Draugija per Vaizbos Butą ir pagelbstint D-rei Bal-trušaitienei, tai moksleiviai iš-rinko sau valdybą ir be to nu-tarė Vaizbos Buto pirmininką palaikyti kaip sargą tai savo draugijai. Kuomet man prane-sė, kad įvyks jų susirinki-mas, tai ir aš nuvykau pasi-žiūrėti, manydamas gal truks jiems tvarkos ar reikės moks-leiviams kuo nors pagelbėti. Bet neradau taip, kaip ma-niau. Kada tik atsilankau į šių jaunuolių susirinkimus, tai pastebėjau, kad jaunuoliai ge-riau moka tvarką vesti savo susirinkimuose, negu kad dau-gumas suaugusių savo susi-rinkimus tvarko. Tas patirti man buvo labai malonu. Žino-ma, D-rė Baltrušaitienė daug naudingų patarimų suteikia jaunuoliams ir pas juos tvarka pavyzdinga. Garbė Pitts-burgho moksleiviams.

Petras Pivarunas,
Vaizbos Buto pirm.

Pittsburgho Lietuvių Studentų Klubas.

Lietuvių studentams reikia atiduoti kreditas už lietuviš-kumą, kurie savo kiekvieną pramogą visada užbaigia su Lietuvos Himnu. Taip pat ir savo mėnesinį mitingą, kuris atsibuvo Dr. J. Baltrušaitienės ofise, 6 d. gruodžio, vedė lie-tuvių kalba, nors ir pažyduo-dami, bet lietuviškai vedė su-sirinkimą ir tiek. Mergaitės beveik visos gana gražiai lie-tuviškai kalba, o vaikinai nors ir sunkiau lietuviškai kalba, bet savo mintį kiekvienas gali pareikšti lietuvių kalba. Susi-rinkimai visada buna pajvai-rinti su paskaita ar kitu pa-marginimu. Pirmesniaime susi-rinkime Dr. Urbaitis patiekė paskaitą, o praėjusiu susirinkime — J. Mičel (Micevičia). Po mitingo buvo ir „sur-prais partė“ — tai atžymėji-mas gimimo dienos. Edvardo Baltrušaičio (kuriam suėjo 21 m.). Jis lanko Carnegie Tech ir, rodos, mokinas ant kasyklų inžinieriaus. Pokilį surengė Dr. Baltrušaitienė ir p. J. Bal-trušaitis. Buvo gana gražus burys jaunuolių ir visi gana gražiai linksminos. Buvo ir pora šeimynų: ponai Vitartai iš Braddock ir ponai Virbickai vietiniai.

Pittsburghe yra 4 universi-tetai ir mūs Studentų Klubas susideda iš visų 4 universite-tų studentų. Tai tik žiūrėk, tuoj ir susikerta, mat kiekvie-nas savo mokyklą stato pir-moj vietoj. Po gana puikių vaišių pasilinksminimo vaka-ras užbaigta Lietuvos Himnu.

J. Virbickas.

Lietuvos Bondsų

Savininkai gaus augš-čiausiąjį marketo kainą pi-nigais. Del informacijų rašykite Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

— Gėda tam tėvui bei moti-nai, kurių dukters ir sunai ne-moka lietuviškai kalbėti, skai-tyti ir rašyti.

— „Tėvynėje“ telpa naujausios žinios iš Lietuvos ir viso pasaulio.

Paieškojimas

Paieškau savo tėvo giminių. Aš esu Marė Arbušauskiūtė, nabašniko Juozo Arbušausko duklė. Suvirš 20 metų atgal mano tėvą Juozą Arbušauską užmušė mainose kur ten Ellsworth, Pa. Aš maža likus ne-pamenu, bet girdžiu, kad mano na-bašniko tėvelio yra giminių. Man labai malonu būtų susieiti su jais. Malonėkite atsišaukti šiuo antrašu: MARĖ ARBUŠAUSKIUTĖ, (HRBIN)

315 Carothers Ave., Carnegie, Pa.

NAUJI KALENDORIAI 1932 METAMS.

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių.
JONAS KERGIEJUS,
663 Fourth St., Dept. T,
South Boston, Mass.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina virš-minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

DAINOS IR MUZIKA

MARGUTIS

Ketvirtį metų, kas mėnesį, išeina juokingas muzikos ir dainų žurnalas nuo 16 iki 32 puslapių didumo. Dainininkams, Chorių Vėdėjams ir Muzikams labai naudingas žurnalas. Jis yra vienintelis muzikos žurnalas visam lietuviškam pasauliui. Red-Leidėjas Komp. A. Vanagaitis.

\$1.00 kainuoja 8 mėnesiams. Metams \$1.50. Į Lietuvą dvigubai. Vienas Nr. pažiūrėjimui už 10c. stampomis. Adresas:

MARGUTIS,

2437 W. 69-th ST., CHICAGO, ILL.

Margutio Knygynas turi didelį pasirinkimą gaidų ir kny-gų. Taip pat turime visokių rekordų. Siūnčiame COD i visus kraštus pasaulio. Reikalaukite katalogo pridėdami už 4 centus stampų.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonaičio)	35c.
Vaių Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinys (Pr. Mašiot)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinioji Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klumo)	\$1.25
Geometrijos Uždavinys	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

TIK \$1.00 METAMS

Lietuvoje \$2.00 Metams

JEI NORI ŽINOT KAS PASAULY DEDASI,

Užsirašyk Amerikos Lietuvį, Savaitinį Laikraštį už Nupigintą Kainą — Tik \$1.00 Metams

NAUDOKIS PROGA DABAR!

Amerikos Lietuvio Knygynė Galit Gaut Šias

Svarbias Nupiginta Kaina Knygas:

- 1) — Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija. Kaina \$4, dabar \$1.
- 2) — Lietuvos Istatymai. Kaina \$4, dabar tik \$1.
- 3) — Didysis Sapninkas. Kaina 75c., dabar 50c.
- 4) — Ukininkystė, Ukininkų Rankvedis — Patarėjas 50c.
- 5) — Paslaptys Lošimo Kazyromis 25c.

IMANT VISAS SYKIU, PASIUSIME UŽ \$3.00

Adresuokite Šitaip:

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuosas Graborius ir
Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Tel. Madison 7365
DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

“DIRVA”

8 pusl., didelio for-mato tautiškas sa-vaitinis laikraštis. Talpina gražių dai-nų, istoriškų apysa-kų ir puikių juokų.

Prisiųskit papras-tai laiškė \$1 ir gau-sit „Dirvą“ per pu-sę metų. Metams \$2. (Už metinę prenu-meratą gausit \$2 vertės knygą.)

Pamatymui „Dirvą“ siūnčiam veltui. Prisiųskit savo ir savo draugų antra-šus.

“DIRVA”

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

VIETINĖS ŽINIOS

NEPAMIRSKITE SLA. 38 KUOPOS SVARBAUS PARENGIMO.

Kaip jau buvo „Tėvynėje“ pranešta, kad SLA. 38 kuopa rengia iškilmingą vakarą S. L. A. 45 metų įsikurimo ir 30 metų skilimo sukaktuvių paminėjimui, tai šiuo metu norime dar kartą priminti Brooklyn ir apylinkės SLA. nariams ir visiems lietuviams, kad neužmirštumėte šio svarbaus parengimo. Šių svarbių ir reikšmingų Susivienijimo dvejopų sukaktuvių paminėjimas Brooklyn bus tik vienu šiuo parengimu. Todel visų SLA. narių pareiga atsilankyti, kad ši reikšminga parengima padarius kuosekmingiausiu. Nepriulintiems prie SLA. lietuviams taip pat bus įdomu ir ši parengima atsilankyti. Be pačios parengimo reikšmės visi atsilankiusieji turės progos išgirsti geriausius kalbėtojus nušviečiant Susivienijimo istoriją, kurį artimai jungiasi su visu Amerikos lietuvių visuomeniniu praeities veikimu. Ir kam neįdomu išgirsti kalbant svarbiais mūsų gyvenimo reikalais tokius kalbėtojus kaip: SLA. Apšvietos Komisijos pirmininkas Dr. M. J. Vinikas ir SLA. Stovio, Skundų ir Apeilacijų Komisijos pirmininkas Adv. F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass. Tai labai retai girdimi Brooklyn lietuviams kalbėtojai. Ypatingai adv. Bagočius jau per pastaruosius kelis metus Brooklyn ir apylinkėje nekalbėjo.

Toliau, visi atsilankiusieji turės progos išgirsti labai gražų ir įvairų dainų programą. Tik pasižiūrėkite į sekamus mūsų dainų programos dalykus: Zosė Vitaitienė — sopranas, Violeta Tamkiutė — mezzo-sopranas, Marė Strumskienė — sopranas, K. Kriaučiūnas — tenoras, V. Bukšaitis — baritonas, Aldona Kriaučiūnaitė — pianistė-akomponistė. Tiek dainininkų ir dainininkių tik pačiuose svarbiausiose ir didžiausiose mūsų koncertuose galima išgirsti. Dainų programas bus trumpas, tik po vieną kartą visi dainininkai pasirodys. Bet išgirsite netik solo dainuojant penkis skirtingus dainininkes ir dainininkus, bet išgirsite ir duetus dainuojant. Programai pasibaigus bus šokiai prie geros orchesterio ir visi galės pasižinti iki šiol.

Ir šitą visą SLA. 38 kuopos parengimą atsilankiusieji gaus tik už 50c. ir 75c. įžangą. Todel prašomi visi atsilankyti ir meldžiami nesivėluoti, nes programą pradėsime pažymėtu laiku, kad liktų užtektinai laiko šokiams ir susirinkusiai publikai pasikalbėjimui, pasilinksminimui.

Šis reikšmingas vakaras įvyks sekamą sekmadienį, gruodžio 20 d., Lietuvių Amerikos Piliėčių Kluibo Salėje, 80 Union Ave., Kampas Staggs St., Brooklyn. Programas prasidės 5 val. po pietų. Malonėkite neužmiršti šio mūsų paskvėtimo ir visų prašomi atsilankyti į šį SLA. 38 kuopos parengimą. Visus iš anksto užtikriname — džiaugsitės atsilankę, nes su tokiu turiningu programą parengimai tik labai retas atsitikimas Brooklyn lietuvių kolonijoje. Visiems iki pasimatymo SLA. 38 kuopos parengime!

Rengimo Komisija.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirūpinti rytojumi.

— Tik tas jaunuolis gali jaustis laimingas, kuris moka savo tėvų kalbą.

SUGRĮŽO AMERIKON P. DARGIS.

SLA. veikėjas p. Povilas Dargis iš Pittsburgh, Pa., gruodžio 11 d., laivu „Europa“ sugrįžo Amerikon. Tą pat dieną p. Dargis atsilankė „Tėvynės“ redakcijon ir teko plačiai pasikalbėti apie jo patirtus įspūdžius Europoj. Visą arti šėsių mėnesių laiką p. Dargis gyveno Berlyne, Vokietijoje ir tenai lankė universitetą studijuodamas jurisprudenciją.

Lietuvon atsilankyti p. Dargis negalėjęs, nors labai to norėjęs ir vykdamas iš Amerikos buvo pasirūpęs prie pirmausios progos aplankyti Lietuvą ir savuosius. Bet negalėjęs apsilankyti štai delko: — Kuomet „Vienybė“ pasakė mane „plečkaitininku“, matoma tikslu man pakenkti, tai Lietuvos žvalgybininkai net Berlynan buvo atvykę mane tyrinėti. Bet nieko nepesė, nes prie nekalto žmogaus prisikabinti demokratiškos Vokietijoje ne taip jau lengvas dalykas. Susidėjus tokioms aplinkyboms, patys galite suprasti, kad negalėjau rizikuoti savo laisve, nes be abejonės būtų tekę pamatyti Lietuvis, jei bučiau nuvykęs Lietuvon — paaiškino p. Dargis.

— Ar yra bent kokio pamato Berlyne leidžiamą socialdemokratų laikraštį „Kovą“ įtarti ką nors bendro turinčiu su plečkaitininkais? — paklausė p. Dargio.

— Jokio pamato nėra. „Kovą“ griežtai ir aiškiai atsisakė bojuos nuo plečkaitininkų ir visos rūšies avantiuristų. Pagaliau, šandie net paties dabartinio Lietuvos režimo žmonės pripažįsta, kad Plečkaitis ir jo bendrai tarnavo Voldemarui ir ši Plečkaičio avantiura jau buvo susekta Vilniuje ir Lietuvos imigrantų tenai jį buvo pašalinę iš savo tarpo, kaip šnipą. Net ir dabar Vokietijos kalėjime Plečkaitis sėdi ne kaip politinis kalnys, bet tiesiog kaip banditas sumtas su ginklais. Prisiminus apie Lietuvos imigrantų laikraštį „Kovą“ reikia dar štai kas pasakyti: kovoje už ateigimą demokratinės santvarkos Lietuvos valstybėje šis laikraštis laikosi tos pačios linijos, kokią pripažįsta kiekvienas demokratinio nusistatymo žmogus. Kitais klaušimais, kaip su griežtu socialistinės pakraipos laikraščiu, nė aš, nė kiti nesocialistai Lietuvis imigrantai Berlyne nesutinka. Bet demokratinės santvarkos ateigimo Lietuvoje klausimu, visi imigrantai vienokio nusistatymo.

— Ar daug Lietuvos imigrantų gyvena Berlyne?

— Tikrai skaičių pasakyt sunku, bet nemažas būrelis jų yra. Ypatingai pastaraisiais laikais imigrantų skaičius padidėjo, kuomet ir ateitininkai, vengdami kalėjimo, pradėjo bėgti iš Lietuvos ir apsigyventi Berlyne. Lietuvis imigrantų gyvenimas gana sumas, ypatinai šiais ekonomini krizių laikais. Bet kartu ir įdomus tas gyvenimas. Kiek čia energijos, kiek čia gerų norų sulig Lietuvis ateities. Įdomu girdint vienodai kalbančius socialdemokratų, liaudininkų, ateitininkų ir kt. imigrantų sulig šiandieninio Lietuvos režimo. O žinių iš Lietuvos jie gaus daugiau ir daug anksčiau, negu patys Lietuvoj gyvenanti žmonės. Pavyzdžiui, Lietuvos imigrantai Berlyne daug pirmiau žinojo ir apie šiomis dienomis suvaizdintą Lietuvoje rinkimų komediją, negu tas buvo žinojęs Lietuvis gyvenantiems, jau nekalbant apie oficialų paskelbimą šių neva rinkimų.

Man išvažiuojant iš Berlyno tarpe imigrantų buvo kalbama, kad p. Smetona šiuo komedijos aktu bus išrinktas prezidentu ir kad gruodžio 17 d. bus paskelbtas iki gyvos galvos Lietuvos prezidentu.

— Kokiomis teisėmis dabar sugrįžote Amerikon — paklauso p. Dargis.

— Grįžau kaippo eilinis Lietuvis kvotos emigrantas ir dabar, taip sakant, jau esu teisėtas Amerikos gyventojas. Pasirūpęs pastoviai Amerikoje apsigyventi ir aktyviai dalyvauti visuomeniniame Amerikos lietuvių veikime. Ypatinai Susivienijimas yra man arti prie širdies ir dabar bus smagu dirbti bendrai su kitais Pittsburgho ir apylinkės SLA. veikėjais, mūsų brangios organizacijos labui. Kuomet žmogus pastoviai savo asmeninį gyvenimą sutvarkai, tuomet smagiau dirbti ir visuomeninius darbus.

Dar apie šį tą pripuolamai pasikalbėjus, p. Dargis išsikubino į stotį, nes tos pat dienos popietį išvyko į Pittsburghą, norėdamas kuogreičiausiai pasiekti namus ir šeimą, kurios esąs labai pasiilgęs. Bėgalo malonu mums buvo sužinoti, kad p. Dargis sugrįžo Amerikon kaippo pilnateisio emigrantas pastoviam apsigyvenimui. Vadinasi, gauname šviesų, jauną ir energingą veikėją mūsų tautiniai kultūriniais darbais. Geriausios kloties p. Dargiui linkime pastoviai apsigyvenus Amerikoje.

PAŽINKIME SAVUOSIUS.

Man tiesiog nesuprantamas dalykas, kodėl lietuvių sąjūdu žmonių nepajęgia tinkamai įvertinti. Profesionalai skundžiasi lietuvių atšalimu nuo jų, biznierių irgi tą patį sako. Paimsime meno sritį, čia irgi tą patį rasime.

Gerai žinau, kad ambicingų ir talentingų lietuvių ir lietuvių Didžiajam New Yorke rasime nemažą, kurie mokinais dainavimo. Beveik visi jie mokinais pas svetimitaučius mokytojus, kurie didžiūmoje yra vien nesąžiningi išnaudotojai. Daugelis jų net muzikos pamatiniai nesupranta, paprasčiausiu pianu akordų nesugrąbia. Bet lietuvių nere tai tokiems mokytojams penkines klotis ir tiek.

Tiesia, iki šiol gal ir nebuvo pilnai kompetentingo muzikos, ypač dainavimo mokytojo. Bet apsigyvenus New Yorke Lietuvos Operos artistui p. J. Byrai, kuris duoda dainavimo pamokas norintiems pas jį mokintis dainininkams, tai atvira širdimi sakau, kad lietuviams būtų tiesiog nuodėmė nepasinaudoti p. Byros pamokomis. Nuodėmė delto, kad mūsų dainininkai patys save skriaudžia svetimiems, dažnai šarlatanams, dideliu pinigų mokedamų už dainavimo lekcijas.

Tikėkite man, gerai žinau, kad reikią dainavimo mokytojai ir kokių mokytojų yra. Ne viena jų esu perjęs, besimokindama dainuoti. Ir turiu pasakyti, kad p. Byra yra vienas tų mokytojų, kurių labai maža Amerikoje turime. Muziką ir dainavimą nuodugniai pažįsta, puikiausiai pianistas ir akomponiatorius, atvėras, nuosirdus. Mokytojo gabumus turi nepaprastus. Mokymo metodai geri, dainas interpretuoja gyvai ir įdomiai. Ypatinai p. Byra neįkainojamai naudingas yra tiems dainininkams, kurie jau dainuoja scenoje ir dainavime yra šiek tiek pažengę.

Sakau, atvira širdimi linkiu, kad New Yorke ir apylinkės lietuvių ir lietuvių, dainavimą mokiniai, pasinaudotų p. Byros gabumais ir prityrėmu kaippo dainavimo mokytojo. Pačių mokinių labų to linkiu. Dainininkė.

BOLŠEVIKISKOS PRIEKABĖS.

Pradėjęs eiti Brooklyn p. L. Pruseikos vadovaujamos bolševikiškos „sklokos“ organas „Naujoji Gadyne“ nespėjo marga svetą išvysti, ir jau paprastu bolševikišku būdu kabinėjasi prie SLA. reikalų. Ir žinutėse, ir net apžvalgoje bando kasti Susivienijimą ir teršti jo veikėjus.

Matyt visai bereikalingai kaip kurie Brooklyn lietuvių manė, kad p. Pruseika pagaliau surimtėjo ir gal pradės žmoniškiau kelti savo parapijonus vesti. Bet apsiriko kurie taip manė. „Sklonininkų“ organas lygiai taip, kaip ir bimbinkai, svajoja apie buvusius laikus Susivienijime, kuomet garsiai šukauta apie „progresyvių kandidatų sąrašus“ ir dabar tą pačią giesmę bando giedoti. Taip ir kitus SLA. reikalus vienodai su bimbinkais falsifikuoja ir bolševikiškai aiškina.

Vadinasi, Pruseika po senovei traukia jo pamėgtu bolševikišku trūkšmavimų keliu ir savo pasekėjus tempia paskui save. Tad ir pati „sklonininkų“ kova su bimbinkais pasilieka tik paprastomis varžytinėmis už vadovybę ir jokio principinio skirtumo tarpe jų nėra.

SLA. Narys.

PRANEŠIMAS

Paskelbiu visiem mano Agenturos kostumieriam, klientams ir rėmėjams, kad progai pasi-taikius, malonėkite užėiti į mano ofisą po No. 168 Grand Street, kur kiekvienas gaus gražų Kalendorių ateinančioms 1932 metams, nes vietiniams ir apylinkėje gyvenantiems paštu nesiuntinėsiu. Visiems linkiu Linksmų Kalėdų ir Lai-mingų Naujų ateinančių 1932 metų.

J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 9-5975.

Kuopu Susirinkimai

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos metinis susirinkimas įvyks 27 d. gruodžio, Juliaus Danulevičiaus svėtinė, 130 val. po pietų. Visi draugai malonėkite pibūti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Tai paigi bus renkama kuopos valdyba 1932 metams. Atsiveikite savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos. Neatsilankiusieji galit but nubausti sulig įstatų patvarkymo.

P. Augustaitis — sekr.
Minersville, Pa. SLA. 13 kuopos ekstra susirinkimas įvyks 20 d. gruodžio, Juliaus Danulevičiaus svėtinė, 2 val. po pietų. P. Stančiko svėtinė. Visi nariai kviečiami pibūti, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą, nes periteame susirinkime buvusios nominacijos buvo nelegališkos. Neatsilankiusieji papulsi po bausne sulig kuopos nutarimo.

SLA. 13 kuopos valdyba:
Pirm. V. Šmulkštis,
Skr. P. Šimkevičius,
Izd. P. Sausanavičius.
Akron, Ohio. SLA. 354 kuopos susirinkimas įvyks 20 d. gruodžio, paprastu laiku, Raymond St. svet. Malonėkite ysi nariai ir narės atsilankyti, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1932 metams.
J. V. Ramoška — sekr.

Paieškojimai

Paieškau John Burt (tikra jo pavardė Jonas Birbilas). Jo užsiėmimas: asbestos pipe cover. Jis yra šviesios išvaizdos, juodų plaukų, mėlynų akių, sveria apie 175 svarus 5 pėdų ir apie 6 colių augščio. Jis slapstosi nuo užlaikymo mergaitės ir panikinimo teismo, nes prieš jį dabar yra varantas Aleme da County, California. Jį galima areštuoti bile kur Amerikoje. Kas praneš kur Burtas randasi, gaus atlyginimą.

BERTHA CHAPLIK,
1085 Curtis St.,
BERKELLY, CALIF.

Jovarauskas — Jurgis, kilęs iš Naukaimio, Raudonės valsč., Raseinių apskr., Amerikon atvykęs 1903 m. ir dirbęs anglies kasyklose.
Janulis-Daujotas, Jokunas, iki 1931 m. gyvenęs Paterson, N. J. ir neva turėjęs savo audyklą, 178-183 Lafayette St.

Kodel skriausti save neturėjimu Telefono savo namuose?

Jūs patirsite, kad telefonas gali padaryti labai didelio skirtumo jums ir jūsų šeimynai. Jis sutaupins kelionės išlaidas ir laiką. Jis nuves jus pas tuos senus, gerus draugus ir gimines, kurie daug apie jus mano, bet negali jus aplankyti dėl to, kad jūs per daug toli nuo jų gyvenate. Naudoti telefoną taip lengva, kaip kalbėti su savo draugu kambary!

Kartą jūs turėsite telefoną — jūs be jo negalėsite gyventi. Kodel save skriausti neturėjimu telefono taip ilgai, kada telefonas taip mažai kaštuoja? Užieikite jį by kurią mūsų Telefonų Biznio Istaigą. Mūsų mandagus atstovas jums duos visas informacijas. Jūs nebusit prikalbinėjami užsisakyti vieną, bet tik pasiteiraukite, o paskui namie pagalkovikite ir pasikalbėkit.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

"Tu Esi Pavaromas Iš Darbo!"

Sužunka darbininkų prižiūrėtojas, jei tu negali pasilaikyti kartu su kitais darbininkais. Neduok jam progos šitai pareikšti tau. Užsilaikyk prideramą padėtį. Kiekvieną vakarą naudokit garsųjį seną

Trade **PAIN-EXPELLER** * Mark
Reg. J. V. Pat. Biure.
Masaznuokit savo muskulus su juo. Išvengkite persilimų išsitrindami su juo mi su krutine. Apsaugokite savo darbą palaikydami geroj padėtį savo sveikatą. PAIN-EXPELLERIS* jums pagelbės.
Kaina 35c, ir 70c. Pasisuoda Visur
* Tikras turi INKARO valsaženkli.

Tikriausias Kiekvieno Lietuvis Amerikiečio Draugas

"TRIMITAS"

„Trimitas“ eina iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

„Trimitas“ yra šis skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymėtini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literatūros, sveikatos, ukių, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilėraščiai ir šiaip grožinės literatūros dalykai, 5) šaulių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvis karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotosios Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuvių svetur — Europoj, Amerikoje, Afrikoje, Azijoje ir Australijoje, 10) įvairios skaitytojų mintys ir nuomonės, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit., 12) žinios apie Lietuvis ukį ir finansus, 13) įvairios pasaulio ir Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juokų ir linksmų karikatūrų skyrius, 17) įvairūs patarimai „Trimito“ prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

„Trimitas“ plačiausiai rašo apie mūsų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurų ir oro ginklavimosi dalykus.

„Trimitas“ kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvuotais viršelais su gražiu paveikslu. Turiny dėdama Lietuvis ir pasaulio gyvenimo vaizdų-fotografijų.

„Trimito“ kaina metams: \$1.80, Lietuvoje lit. 8. — Susipažinti 1 egz. siunčiamas nemokamai.

Išsirašęs 1932 metams „Trimitą“, Broli Lietuvi, neapsivili. „Trimitas“ Tave dėkingai lankys kas savaitė ir neš įvairias žinias iš Tavo tėvų žemės.

„Trimitas“ visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina jos kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus „Trimitą“ pasikviečia. Skubėkite išsirašyti.

„TRIMITAS“, Laisvės Alėja 20, Kaunas, Lithuania.